

"တရားဂုဏ်ရည် (၆)ပါး"

(၂၇-၉ - ၁၉၉၉)

"တရားရဲ့ အရည်အချင်းပြစကား"

ကဲ..တရားကလေး ကြုံလို့ရှိရင် အဲဒီတရားက သိပ်ကောင်းတာပဲ မှန်တယ်လို့ ပြောမှာပဲ။ ကဲ..ကောင်းပြီ မှန်တယ်လို့ပြောရင် သိပ်ကောင်းတယ်လို့ပြောရင် ဘယ်ပေတံနဲ့ တိုင်းပြီးတော့ မှန်တယ်လို့၊ ကောင်းတယ်လို့ပြောတာတုန်းလို့ မေးကြည့်ရင် ကိုယ်နဂိုသိထားတဲ့ဟာလေးနဲ့ ကိုက်လို့မို့လို့ မှန်တယ်လို့ပြောတာ။ သဒ္ဓါတို့၊ ရှစ်တို့၊ အာကာရ ပရိဝိတက္ကတို့၊ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ကန္တိ ဆိုတဲ့ သဒ္ဓါတို့၊ ရှစ်တို့ဆိုတာ ...။

သဒ္ဓါဆိုတာ ယုံကြည်တာ၊ ရှစ်ဆိုတာ နှစ်သက်တာ။ ကိုယ်နှစ်သက်တဲ့ဟာနဲ့ တူလို့မို့လို့ ကောင်းတယ်လို့ပြောတာ။ ကဲ ကြည့်စမ်း..ဘာပေတံမှ မပါဘူး။ ကိုယ်ကြိုက်လို့ ကောင်းတယ်လို့ ပြောတာလို့ ဒီလိုမျိုးကလေး ဗမာလိုကလေး ပြောကြပါစို့။ ကိုယ်ကြိုက်တဲ့တရားဆိုရင် ကောင်းတဲ့တရားပဲ။ မှန်တဲ့တရားပဲလို့ ဒီလိုမျိုးပြောတယ်။ အဲဒီတော့ ကြိုက်တာနဲ့ မှန်တယ်ဆိုတာလည်း လုပ်ကြရင် ဘယ်တော်မလဲ။ ကိုယ်ယုံကြည်တာနဲ့လည်း မှန်တယ်လို့ ပြောရင်လည်း ဘယ်ကောင်းမလဲ။ အဲလိုမျိုးလိုပဲ ကိုယ်တဆင့် ကြားရတာနဲ့ပဲ၊ ကြားဖူးတာနဲ့ တူတာနဲ့ပဲ မှန်တယ်လို့ ပြောတဲ့ဟာ

လည်း တကယ်မကောင်းတဲ့ဟာပဲ။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ဒါတွေက အင်မတန်ကျဉ်းမြောင်းတဲ့၊ အင်မတန်လည်းပဲ စည်းစနစ် မရှိပဲနဲ့ မှန် တယ်လို့ပြောတဲ့ ပြောနည်းကားမျိုးတွေလို့ ပြောကြစို့။

အမှန်တရားမှာ ပေတံရှိတယ်။ အမှန်တရားဆိုတာ ဘယ်လို ဟာဖြစ်တယ်လို့ဆိုတဲ့အကြောင်း ဒါ..စံရှိတယ်။ တကယ် မြတ်စွာ ဘုရားကလည်းပဲ အဲဒီစံကို မဟောခဲ့တာမဟုတ်ဘူး၊ အဲဒီပေတံကို မပြခဲ့တာမဟုတ်ဘူးလို့ ဒီလိုပြောကြစို့။ ဒီတော့ ကျုပ်တို့ဟာ ဘာ လုပ်ကြမလဲဆိုရင် တရားရှာမယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲ။ ဘာသာတရားက ကိုယ့်အတွက် အလင်းရောင်ကိုး။ အလင်းရောင်ဖြစ်တဲ့အတွက် ပိုပြီး သိပ်အရေးကြီးတယ်။ အရေးကြီးတဲ့အတွက် ဒါဖြင့် ဘာသာတရား ကို ချဉ်းကပ်မယ်။ ချဉ်းကပ်တဲ့အခါမှာ တရားရှာမယ်။

တရားရှာတဲ့အခါမှာ ဘယ်ဟာကိုတရားထားမလဲ။ ကိုယ် ကြည်ညိုလေးစားနေတဲ့ ဆရာသမားတွေက ပြောပြတဲ့ဟာကို တရားထားမလား။ ဒါမှမဟုတ် ကိုယ်ကြိုက်တဲ့ ဟာနဲ့ ကိုက်ညီတဲ့ တရားကို တရားလို့ထားမလား။ ဒါမှမဟုတ်လို့ရှိရင် ကိုယ်ယုံကြည် တဲ့ ဟာကို တရားလို့ထားမလား။ ဒါမှမဟုတ် ကိုယ်ကိုယ် တိုင်တွေ့ ရတဲ့အရာကို တရားလို့ ထားမလား..လို့ ဒီလိုမျိုးကလေးတွေ ပြောရ မယ်။

တကယ်တော့ ကိုယ်ကြိုက်တာကိုလည်းပဲ တရားပြီလို့ ဒီလိုမလုပ်လိုက်ပါနဲ့။ ကိုယ်ကြားဖူးတာနဲ့ တူတာနဲ့လည်းပဲ တရားလို့ မလုပ်ပါနဲ့လို့ ဒီလိုပြောရမယ်။ ကိုယ်ကြံစည်လို့ မိတ္တူဟာကလေး လောက်နဲ့လည်းပဲ တရားလို့ မလုပ်လိုက်ပါနဲ့လို့ ပြောရမယ်။ ကိုယ် ကိုယ်တိုင်တွေ့တယ်၊ မြင်တယ်ဆိုရင်တောင်မှလည်းပဲ တရားလို့ မလုပ်လိုက်ပါနဲ့လို့ ပြောရမယ်။

ဒါဖြင့် ကောင်းပြီ.. တရားကို ဘာနဲ့လုပ်မလဲ။ ဒါကနော် ...ကျုပ်တို့က ဘယ်ဟာက တရားဖြစ်တယ်၊ ဉာဏ တရားဖြစ်တယ် ပြောသေးတာမဟုတ်ဘူး။ ဆိုလိုတာကတော့ တရားနဲ့ စပ်လာလို့ရှိ ရင် တရားရဲ့အရည်အချင်းဆိုတာ သိရမယ်။ တကယ်တော့ တရား ကို ပြန်ပြီးတော့ရှာတဲ့အခါမှာလည်းပဲ တရားရဲ့ အရည်အချင်းနဲ့ပဲ ရှာရမှာပဲ။ တရားရဲ့အရည်အချင်းဆိုတာ တရားက ထွက်လာတဲ့ ပစ္စည်း။ တရားကထွက်လာတဲ့ ပစ္စည်းဖြစ်ပေမယ့် တရားကိုယ်တိုင် ပျောက်ပြီလို့ဆိုလို့ရှိရင် တရားပြန်ရှာတဲ့အခါကျတော့ အဲဒီတရားရဲ့ အရည်အချင်းနဲ့ပဲ ပြန်ရှာရမယ်။

ဥပမာပေါ့ဗျာ။ လူတစ်ယောက်ယောက်ရဲ့ အရည်အချင်းရှိ တယ်။ သူ့မှာ အရပ်မြင့်တဲ့ အရည်အချင်းရှိရင်ရှိမယ်၊ အသားဖြူ တယ်ဆိုတဲ့ အရည်အချင်းရှိရင်ရှိမယ်၊ အသံကောင်းတယ်ဆိုတဲ့ အရည်အချင်းရှိရင်ရှိမယ်၊ ဒါဟာ အဲဒီလူရဲ့အရည်အချင်းပဲ။ ဒါပေ

မယ့် အဲဒီလူတစ်ယောက် ပျောက်သွားလို့ရှာမယ်ဆိုရင် ဟာ.. ကျွန်တော့်လူကို တွေ့လို့ရှိရင် အကြောင်းကြားပေးကြပါ။ သူ့ရဲ့ အရည်အချင်းတွေကတော့ အရပ်က ဘယ်လို ရှိပါတယ်၊ အသားက ဘယ်လိုရှိပါတယ်နဲ့ အရည်အချင်းတွေကိုပဲ ကျုပ်တို့က ပြောကြရမှာ။ အဲဒီအရည်အချင်းတွေကို ပြလိုက်လို့ရှိရင် ရှာတဲ့သူက ဒီလို အရည်အချင်းတွေကို ကြည့်ပြီး သကာလရှာတော့မှာပဲ။ ရှာပြီလို့ ဆိုရင်တော့ အဲဒီအရည်အချင်းရှင်ကို တွေ့မှာပေါ့လို့ ဒီလိုမျိုးပြောချင်တယ်။

ဒီတော့ တရားရှာတဲ့အခါမှာ ခုနက ပြောသလိုပဲ ကိုယ်ကိုယ် တိုင်ယုံတာနဲ့၊ ကိုယ်ကိုယ်တိုင်ကြားဖူးတာနဲ့၊ ကိုယ်ကိုယ် တိုင်ကြိုက်တာနဲ့ အစရှိသည်ဖြင့် အဲဒီလိုမျိုးကို အမှန်တရားလို့ မလုပ်ပေးကြပါနဲ့လို့။ တရားရှာဖို့ရန်အတွက် မြတ်စွာဘုရားကလည်း ဟောခဲ့တဲ့၊ အဆင့်ဆင့်လည်းပဲ ဟောကြားလာခဲ့တဲ့၊ ကိုယ့်မိဘ၊ ဆရာသမားကလည်း ပေးလာခဲ့တဲ့၊ တရားရဲ့ အရည်အချင်းဆိုတာကို ခင်ဗျားတို့ကနေပြီးတော့ တိုင်းထွာပြီးသကာလ အဲဒီတရားရဲ့ အရည်အချင်းနဲ့ မှီတဲ့တရားဟာ တရား။ အဲဒီတရားရဲ့ အရည်အချင်းနဲ့ မမှီတဲ့တရားဆိုလို့ရှိရင်ဖြင့် တရားမဟုတ်ဘူးလို့ အဲသလိုမျိုးလို ခင်ဗျားတို့က ထားကြပါလို့ ဒီလို ပြောချင်တယ်။

ဒီတရားရဲ့ အရည်အချင်းကို ခင်ဗျားတို့ပါးစပ်ထဲကို ထည့်ပေးလိုက်ပြီးသားပါ။ ဒီတရားရဲ့ အရည်အချင်းပြ စကားကလေးက ဘုရားရှိခိုးအဖြစ်နဲ့ ဒီကနေ့တော့ တွင်ကျယ်နေပါတယ်။ အဲဒီဘုရားရှိခိုးဟာ တကယ်ကတော့ တရားရဲ့ အရည်အချင်းပြစကားကလေးတွေပါ။ အဲဒါက ဘာလဲဆိုရင် "သွက္ခာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော၊ သန္နိဋ္ဌိ ကော၊ အကာလိကော၊ ဧဟိပဿိကော၊ ဩပါနေယျိကော၊ ပစ္စတံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဝိညူဟိ"ဆိုပြီးတော့၊ ဒါကလေးဟာ တရားရဲ့ဂုဏ်တော်ဆိုပြီးသကာလ ယောက်ျားရော၊ မိန်းမရောဆိုတာမျိုး သိနေကြတာပါပဲ၊ အားလုံးဆီမှာ ရကြတာပါပဲ။

" သွက္ခာတော ဘဂဝ တာဓမ္မော... သန္နိဋ္ဌိကော... အကာလိကော... ဧဟိပဿိ ကော... ဩပါနေယျိကော... ပစ္စတံ ဝေဒိတဗ္ဗော.... ဝိညူဟိ " ဆိုပြီးတော့ ဒါလေးက အင်မတန်ပဲ တိုတိုကလေးပါ။ အရည်အချင်းဘယ်နှစ်ချက်ရှိသလဲလို့ ဒီဂါထာကလေးက ပြသလဲဆိုတော့ (၆) ချက်ပြတယ်။ " သွက္ခာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော' ဆိုပြီး တစ်ချက်ပြတယ်။ ဘဂဝတာဒမော မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတဲ့ တရားတွေဟာ "သွက္ခာတော" ...သွက္ခာတ အရည်အချင်းနဲ့လည်း ပြည့်စုံတယ်တဲ့...။ "သန္နိဋ္ဌိကော" သန္နိဋ္ဌိက အရည်အချင်းနဲ့လည်း ပြည့်စုံတယ်ပေါ့။ ဒါ မြန်မာလို မပြန်ကြသေးခင်.. ဒါ..အရည်အချင်း သရုပ်လေး ခွဲကြည့်ရရင် ခြောက်ခုရှိတယ်။ သွက္ခာတ၊ သန္နိဋ္ဌိ

က အရည်အချင်းနှစ်ခု။ နောက်တစ်ခါ "အကာလိကော"၊ အကာလိက အရည်အချင်းနဲ့လည်း ပြည့်စုံတယ်။ "ဧဟိပဿိကော" ဧဟိပဿိက အရည်အချင်းနဲ့လည်း ပြည့်စုံတယ်။ 'ဩပါနေယျိကော' ဩပါနေယျိက အရည်အချင်း နဲ့လည်း ပြည့်စုံတယ်။ "ပစ္စတံ ဝေဒိတဗ္ဗော" ပစ္စတံ ဝေဒိတဗ္ဗ အရည်အချင်းနဲ့လည်း ပြည့်စုံတယ်။ ဟောသလိုမျိုးလို ဒါ..ပြောရမယ်။

ဆိုလိုတာကတော့ဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတဲ့ တရားတွေမှာ အရည်အချင်း (၆)ချက်ရှိတယ်။ ဒီ အရည်အချင်း (၆)ချက်ကို ဂါထာလေးသီ ကုံးထားတယ်။ အဲဒီဂါထာကလေး သီကုံးထားတာကို ဆရာသမားတွေကနေပြီးတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်မှန်လို့ရှိရင် ဒါကလေးတော့ ပါးစပ်ထဲထည့်ပေးလိုက်တယ်။ ဒါကလေး ပါးစပ်ထဲထည့်ပေးလိုက်တယ်ဆိုတော့ ဒါကလေးကို ရကြတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်းလိုလို ရကြတယ်။

"ယိုးဒယားသာသနာပိုင် ဆရာတော်ကြီး လာစဉ်က"

ကျုပ်တို့ငယ်ငယ်က မစိုးရိမ်ကျောင်းတိုက်မှာ နေနေတုန်းမှာ ယိုးဒယားသာသနာပိုင်ဆရာတော်ကြီးလာတယ်။ ယိုးဒယားသာသနာပိုင်ဆရာတော်ကြီးလာတော့ ယိုးဒယားသာသနာပိုင် ဆရာတော်ကြီးကို မစိုးရိမ်တိုက်ရဲ့ အလယ်တိုက်ကြီးပေါ်မှာ ကြိုဆိုရ

တယ်။ အဲဒီ အလည်တိုက်ကြီးပေါ်မှာလည်းပဲ အဦးက ဘုရားခန်းကြီးပေါ့။ အဲဒီမှာ ဆရာတော်ကြီးတို့က ရောက်လာတယ်ဆိုရင်ပဲ သူ့ကို စီစဉ်ထားတဲ့ ကုလားထိုင်ကြီးတွေပေါ်မှာ မထိုင်သေးဘူးပျ။ ဘာလုပ်လဲဆိုရင် ဘုရားရှေ့မှာ သူ့ရဲ့ကပ္ပိယကနေပြီးတော့ ပါလာတဲ့ဖယောင်းတိုင်ကြီးတွေ သွားထွန်းလိုက်တယ်။ အဲဒီ ဖယောင်းတိုင်ကြီးတွေ နှစ်တိုင်သုံးတိုင် ထွန်းပြီးတဲ့ အခါကျတော့ ဘုရားကို တခါတည်း ထိုင်ပြီး ဦးချကြတော့တာပဲ။

သာသနာပိုင်ဆရာတော်ကြီးရော၊ သာသနာပိုင် ဆရာတော်ကြီးရဲ့ အပါးတော်မြဲ ဖြစ်တဲ့ ဘုန်းတော်ကြီးတွေရော၊ ဒီနောက်က ကပ္ပိယကာရကဖြစ်တဲ့ ဥပသကာကြီးတွေရော သူတို့ဘုရားရှိခိုးကြတယ်။ သူတို့ ဘုရားရှိခိုးတာက သူတို့ယိုးဒယားစကားနဲ့ ဘုရားရှိခိုး မလားလို့ ကျုပ်တို့ကအောက်မေ့ပေမယ့် မဟုတ်ဘူးပျ။ ယိုးဒယားစကားဆိုလည်း ကျုပ်တို့က ဘာမှ သိမှာမဟုတ်ဘူး။ သူ့ကို ကျုပ်တို့ကနေပြီး နှုတ်ဆက်တော့လည်းပဲ သွာဂတံသေ မဟာထေရဆိုပြီးသကာလ သူ့ကိုနှုတ်ဆက်ရတယ်။ ပါဠိလို နှုတ်ဆက်ရတယ်။ သူကလည်းပဲ ဘုရားရှိခိုးသွားလိုက်တာ၊ ကျုပ်က ဒါ... ဒီနေရာမှာ ဘုရားရှိခိုးပုံ အကြောင်းကလေးကို ပေါ်လွင်စေချင်လို့ အမှတ်ရမိပြီး ယိုးဒယားသာသနာပိုင်ကြီး အကြောင်းကို ကြီးကြီး ကျယ်ကျယ် ပြောနေတာပါ။

ဒါကလေးကိုတော့ဖြင့် လူတိုင်းရနိုင်လောက်တယ်။ လူတိုင်း ရနေတာဖြစ်လောက်တယ် ဆိုတာမျိုးကို ဒါ...သက်သေ ထူနေတာ ပါ။ အဲဒီ ယိုးဒယားသာသနာပိုင်ဆရာတော်ကြီးရယ်၊ သူ့နောက် ကပါတဲ့ ဘုန်းတော်ကြီးတွေရယ်၊ သူ့နောက်ကပါတဲ့ ဥပသကာကြီး တွေရယ်၊ ယိုးဒယားသားတွေပေါ့ဗျာ။ ဗမာတွေမဟုတ်ဘူး။ သူတို့က တခါတည်း ဘုရား ရှိခိုးလိုက်တာ "ဣတိပိ သောဘဂဝါ၊ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ"နဲ့ တပြိုင်နက် ညီတူညာတူ ဘုန်းကြီးတွေ ကမ္မဝါ ဖတ်သလို ရွတ်ကြတာဗျာ။ ဒကာတွေရော၊ ဆရာတွေရောပေါ့ဗျာ။ အတူတူရွတ်တာဗျာ။ အဲ... ဘုရားဂုဏ်တော်ပြီးသွားတဲ့ အခါကျ တော့ "သုက္ခာ တော ဘဂဝတာဓမ္မော၊ သန္နိဋ္ဌိကော ... အကာလိ ကော" နဲ့ ဟောသလိုကို ရွတ်ကြတော့တာဗျာ။

ဆိုလိုတာကတော့ဖြင့် ယိုးဒယားတွေ ဘုရားရှိခိုးလည်း ဒါ ခိုးတာပဲလို့ ဒီလိုဆိုလိုတာ။ ဒါကတော့ဖြင့် ဘုရားရှိခိုးအဖြစ်နဲ့ တွင် ကျယ်နေတဲ့ တရားတော်ရဲ့ ဂုဏ်ရည် (၆)ချက်။ အရင်က ခေါ်တာ ကတော့ ဂုဏ်ရည်လို့ မပြောတတ်ကြဘူး။ ဂုဏ်တော်လို့ ပြော တတ်ကြတယ်။ ဂုဏ်တော်ဆိုတာ တကယ်တော့ အရည်အချင်း တော်ပဲ။ "ဂုဏ်" ဆိုတဲ့ စကားက အရည်အချင်းဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို ထွက်တယ်။ " တော် " ဆိုတာကတော့ မြင့်မြတ်တဲ့ဟာကို တင်စား

တဲ့သဘောမျိုးနဲ့ ‘တော်’ ထည့်ပေးတာ။ ဂုဏ်တော်ဖြစ်တာ။ ဂုဏ်ဆိုတာ အရည်အချင်းပဲ။

ဒါကြောင့်မို့ ဂုဏ်တော်လို့ ပြောမှာဆိုတာထက် ဂုဏ်ရည်တော်လို့ ပြောရင် ပိုပြီးကောင်းတယ်။ ဂုဏ်ဆိုတော့ အနက်အဓိပ္ပာယ် မပေါ်ပဲနေမှာစိုးလို့ အရည်အချင်းကို ပြောတာ။ အဲဒီတော့ တကယ့်ပီပီသသလေး ပြောလို့ရှိရင် တရားတော်ရဲ့ ဂုဏ်တော်လို့ မပြောနဲ့၊ တရားတော်ရဲ့ အရည်အချင်းတော်။ ဂုဏ်တော် (၆)ပါး ရှိတယ်လို့ဆိုရင် တရားတော်မှာ ဂုဏ်တော်(၆)ပါး ရှိတယ်လို့ ပြောမယ်ဆိုရင် တရားတော်မှာ အရည်အချင်း(၆) ချက်ရှိတယ်လို့ ဒီလို ပြောမယ်။ တရားတော်မှာ အရည်အချင်း (၆)ချက်ရှိတယ်။

တရားကိုရှာမယ်ဆိုရင် အဲဒီအရည်အချင်း(၆)ချက်နဲ့ ပြန်ရှာရမယ်။ တရားကို တွေ့ပြီးသားလူကတော့ ဒီအရည်အချင်း (၆)ချက်ကို မြင်နေတာပေါ့။ တရားကို မတွေ့သေးဘူး၊ မသိသေးဘူးလို့ ဆိုတောင်မှ ဒီအရည်အချင်း(၆)ချက်ကို ကိုယ်ကနေ သိပြီးသားဆိုရင် ဒီအရည်အချင်း (၆)ချက်နဲ့ ကိုက်ညီတဲ့ဟာက ဘယ်ဟာလဲလို့ လိုက်ရှာမယ်။ အဲ.....ဒီအရည်အချင်း (၆) ချက်နဲ့သာ ကိုက်ညီတာဆိုရင်တော့ အဲဒါ တရားပဲ။ ခရစ်တော်က ဟောချင်ဟော၊ မူဆလင်ဖြစ်တဲ့ မိုဟာမက်ကနေ ဟောချင်ဟော၊ ဒီအရည်အချင်း(၆)ချက်နဲ့

သာကိုက်ရင် တရားပဲ။ မြတ်စွာဘုရား တရားပဲ။ ဒီ အရည်အချင်း (၆)ချက်နဲ့ မကိုက်ဘူးဆိုရင် တရားမဟုတ်ဘူး။

ဒါကလေးလည်း ပြောင်းပြန်အဖြစ်နဲ့ ပြန်ပြောမယ်။ အဲဒီတော့ ဒီအရည်အချင်း (၆)ချက် သိပ်အရေးကြီးတာပေါ့လို့။ ဒါကလေးက တရားရှာဖို့ ပစ္စည်းကလေး။ ရှေးအခါကတော့ တရားဂုဏ်တော်ဆိုတာဟာ ဘုရားရှိခိုးဖို့ ပစ္စည်းကလေးလို့ ဒီလိုမှတ်နေကြတယ်။ အခုကျုပ်တို့ပြောတာက တရားဂုဏ်တော်ဆိုတာကို အသုံးချမယ်။ ဘုရားရှိခိုးတာကလေးတင် အသုံးချမှာ မဟုတ်ဘူး။ ဘာအသုံးချမလဲ။ တရားရှာတဲ့အခါမှာ အသုံးချမယ်။ ဘယ်သူတွေက ဘယ်လို ထူးဆန်းတာတွေကို ပြုပြု ဘယ်လို တရားလို့ ထင်ရစရာ ပစ္စည်းတွေကို ပြုပြု အဲဒီ ပြုတဲ့ဟာကို မှတ်ကျောက်တင်ကြည့်မယ်။ အဲဒီ မှတ်ကျောက်ကဘာလဲ။ တရားရဲ့ အရည်အချင်း(၆)ချက်။ အဲဒီတရားရဲ့အရည်အချင်း(၆)ချက်ဟာ တရားရဲ့မှတ်ကျောက် (၆) ခုပဲ။

"မြစ်ငယ်တရားဆွေးနွေးပွဲ"

တရားမှာ အဲဒီမှတ်ကျောက်တွေရှိတယ်။ ဒီအရည်အချင်း (၆)ချက်မမှီဘူးဆိုရင် အဲဒါ တရားမဟုတ်ဘူး။ ဒါကလေးနဲ့ စပ်ပြီးတော့ ကျုပ်တို့ တစ်ခါပြောခဲ့ရတယ်။ ဟို မြစ်ငယ်မှာ ကျုပ်ကို တရားဆွေးနွေးပွဲကလေးတစ်ခု ဖိတ်တယ်။ ဆွေးနွေးပွဲဒကာက နေပြီး။

ဆွေးနွေးပွဲလေးဖိတ်တဲ့အခါကျတော့ ဟာ... တရားဆွေးနွေးပွဲ ကျုပ်က လိုက်နေကြမရှိဘူးဗျလို့။ ဘာဆွေးနွေးရမှန်း မသိဘူးလို့။ ခင်ဗျားတို့ လူတွေဆွေးနွေးကြတဲ့ဟာက ကျုပ် သိနေတာနဲ့ တူချင်မှတူမှာ။ ပြီးတော့ အဲဒီလို မတူတဲ့အတွက် ငြင်းနေ၊ ခုန်နေကြလို့ရှိရင် မကောင်းဘူးလို့။ မငြင်း၊ မခုန်ပဲနဲ့ ထိုင်နားထောင်နေရလည်း မကောင်းဘူးလို့ အဲ.. ကျုပ် မလာပါရစေနဲ့လို့ ပြောတယ်။

မဟုတ်ဘူး။ သူကလည်း ကျုပ်ကို ပါကို ပါစေချင်တာ။ သူတို့ ဆွေးနွေးပွဲထဲမှာ။ တကယ်တော့ သူတို့ကလည်း မြစ်ငယ်မြို့ရဲ့ လမ်းမကြီးပေါ်မှာ မဏ္ဍပ်ကြီးဆောက်ပြီးတော့ကို ဆွေးနွေးပွဲကို လုပ်တာ။ သူ့အိမ်ရှေ့ပေါ့ဗျာ။ ဒါနဲ့ ကျုပ်ကလည်းပဲ အတင်းဖိတ်တော့ မလွှဲသာတာနဲ့ ဘာပြောလိုက်သလဲဆိုတော့ ကျုပ်ကို သဘာပတိ လုပ်ခွင့်ပေးလို့ရှိရင်တော့ လာမယ်ဗျာလို့ ကျုပ်က ပြောလိုက်တယ်။

ဟာ..လုပ်ပါတဲ့။ ရပါတယ်။ ဒါနဲ့ သူကတော့ အမှုမဲ့၊ အမှတ်မဲ့ပဲလား၊ ဘာလားတော့ မပြောတတ်ဘူး။ ကျုပ်ကတော့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့။ ကဲ.. သဘာပတိလုပ်ခွင့်ပေးရင် လာမယ်ဗျာလို့ ပြောလိုက်တော့။ လာပါလို့ဆိုတော့..ကျုပ်ကသွားတယ်။ ဟိုကျတော့ တရားပွဲရောက်တဲ့အခါကျတော့ ကျုပ်ကသဘာပတိလုပ်တယ်။

သဘာပတိဆိုတာ သဘာပတိ အဖွင့်စကားပြောရအုံးမှာ ကိုး။ ခင်ဗျားတို့ ဆွေးနွေးကြတဲ့အခါမှာ ဘယ်ပုံစံနဲ့ ဆွေးနွေးရမယ် လို့ဆိုတာမျိုးကို ခင်ဗျားတို့ကို ချမှတ်ပေးရမှာ။ အဲဒီလိုပဲချမှတ်ပြီး တော့လည်း ပေးလိုက်တယ်။ ဘယ်လိုပေးလိုက်သလဲဆိုတော့ ခင် ဗျားတို့ တရားဆွေးနွေးကြတာတွေဟာ ကျုပ်က မပါဝင်ဖူးဘူး။ ဒါပေ မယ့် ကြားဖူးတာကတော့ တရားဆွေးနွေးကြတာက ငြင်းလိုက်ကြ၊ ခုန်လိုက်ကြတာ ရန်ဖြစ်နေသလိုပဲလို့ ကြားဖူးတယ်လို့။ ကျုပ် သဘာပတိလုပ်ပြီး ဆွေးနွေးနေရတဲ့အခါမှာတော့ အဲဒီလို ရန်ဖြစ် သလိုမျိုးဖြစ်တာကို ကျုပ်ခွင့်မပြုနိုင်ဘူး။ အဲဒီတော့ ရန်ဖြစ်နေသ လိုမျိုး ငြင်းရတာ၊ ခုန်ရတာ မဖြစ်ရလေအောင် ကျုပ်နည်းလမ်းချ ပေးမယ်။ အဲဒီအတိုင်းဆွေးနွေးပါ ဆိုပြီးတော့ ကျုပ်ကပြောတယ်။ အဲဒီရန်ဖြစ်နေသလိုမျိုး တရားတွေ ဆွေးနွေးနေကြတာ ဖြစ်ရတာ ကတော့ သူ သိတဲ့တရားရဲ့ အရည်အချင်းနဲ့ ကိုယ်သိတဲ့တရားရဲ့ အရည်အချင်းနဲ့ မတူညီလို့ဖြစ်မှာလို့။ တရားတော်မှာ အရည်အချင်း (၆)ချက်ရှိပေမယ့် တချက်ထဲ အရည်အချင်းနဲ့ ညီတဲ့တရားကို ဆွေး နွေးရင် ကျန်တဲ့အချက်တွေနဲ့ မမှီတဲ့အတွက် ကျန်တဲ့သူတွေက ကန့်ကွက်မှာပဲလို့။

ဥပမာ...သုက္ကာတ အရည်အချင်းနဲ့ ပြည်စုံတဲ့တရားကို ဆွေး နွေးမယ်ဆိုလို့ရှိရင် တကယ်လို့များ သူဆွေးနွေးတဲ့တရားက သုက္ကာ

တ အရည်အချင်းနဲ့တော့ ပြည့်စုံပါရဲ့၊ သန္နိဋ္ဌိက အရည်အချင်းနဲ့ မပြည့်စုံဘူးဆိုရင် ဟော...အဲဒါ ကန့်ကွက်မှာလို့။ သန္နိဋ္ဌိက မျက်စိနဲ့ ကြည်တဲ့သူက။ သွက္ခာတ၊ သန္နိဋ္ဌိက နှစ်ပါးနဲ့ ပြည့်စုံအုံးတော့ တောင်မှ အကာလိက အရည်အချင်းနဲ့ မပြည့်စုံဘူးဆိုရင် ကန့်ကွက် လိမ့်မယ်လို့။ ဒီတော့လို့ ခင်ဗျားတို့ ကလို့၊ တရားဆိုတာဟာလို့ အရည်အချင်း(၆)ချက်ရှိတယ်ဆိုရင် ခင်ဗျားတို့ ဆွေးနွေးတဲ့ တရား က အရည်အချင်း(၆)ချက်ပါးလုံးနဲ့ ညီတဲ့ ဆွေးနွေးချက် ဖြစ်ကြပါစေ နော်လို့။

"ရွှေအရည်အချင်း ဥပမာပြ"

တကယ်တော့လို့ ရွှေဟာ ဂုဏ်ရည်(၄)ခုရှိတယ်လို့ ထားပါ တော့လို့။ ကျုပ်..ရွှေအကြောင်းတော့ တိတိကျကျသိလို့ မဟုတ်ပါ ဘူးလို့။ ရွှေအရည်အချင်းဟာလို့ နံပါတ်(၁) ဝါတယ်။ ရွှေဆိုတာ အဝါပဲ။ ရွှေဆိုတာ ပျော့တယ်၊ ရွှေဆိုတာ ပျော့တာပဲ ။ ဒါ..ရွှေ့ရဲ့ အရည်အချင်းတွေ။ ရွှေဆိုတာ ဘယ်လောက်ထားထား ချေးမတက် ဘူး၊ ညှော်မတက်ဘူး။ ဒါ..ရွှေ့အရည်အချင်းတစ်မျိုး။ ရွှေဆိုတာ ဟာ ဆာလဖျူရစ် အက်ဆစ်တို့ ငရဲမီးတို့လိုနဲ့ စားလည်းပဲ သူက ပျောက်ပျက်မသွားဘူး။ ငရဲ မီးအစားခံနိုင်တယ်။ ဒါဟာ ရွှေ့ရဲ့ အရည်အချင်းတွေပဲလို့။ အဲ..ရွှေ့ရဲ့အရည်အချင်းက ဒီလေးမျိုးရှိ တယ်ဆိုရင် (၄)မျိုးစလုံးနဲ့မှီမှ ကိုက်မယ်နော်လို့။ ဝါယုသက်သက်

နဲ့တော့ ရွှေလို့ မလုပ်လိုက်နဲ့။ ငရဲမီးစားခံနိုင်ယုံ သက်သက်နဲ့လည်း
ပဲ ရွှေမလုပ်လိုက်နဲ့။ ပျော့ယုံသက်သက်နဲ့လည်း ရွှေမလုပ်လိုက်နဲ့။
ဘယ်လောက်ထားထား ချေးမတက်ဘူးလို့ ဆိုတာကလေး သက်
သက်နဲ့လည်းပဲ ရွှေလို့ မလုပ်လိုက်နဲ့။ **ရွှေဆိုတာ ရွှေရဲ့အရည်
အချင်းတွေ အကုန်လုံးမှီမှ ရွှေ။** အကုန်လုံးမမှီပဲနဲ့ တစ်ပါးပဲ မှီတယ်၊
နှစ်ပါး၊ သုံးပါးပဲ မှီတယ်ဆိုရင် ရွှေမဟုတ်ဘူး။

အဲဒီလိုပဲ၊ တရားကလည်း တရားရဲ့အရည်အချင်း (၆)ချက်
ရှိတယ်ဆိုရင် ဟောဒီ (၆)ချက်လုံးနဲ့ ညီမှ တရားနော်လို့။ ဒီ(၆)ချက်
ထဲက (၅)ချက်ပဲညီတယ်၊ (၄)ချက်ပဲညီတယ်ဆိုရင်၊ (၃)ချက်ပဲ၊ (၂)
ချက်ပဲ၊ (၁)ချက်ပဲ ညီတယ်ဆိုရင်တော့ အဲ့ဒါ တရားမလုပ်ကြနဲ့။
အဲဒီတော့ ခင်ဗျားတို့ တရားဆွေးနွေးကြတဲ့အခါမှာ အရည်အချင်း
(၆)ချက်လုံးတဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ တရားကို ခင်ဗျားတို့ ဆွေးနွေးကြပါ။ ကျုပ်
က အဲသလိုမျိုး ဩဝါဒပေးရဘူးတယ်။ ဒါ.. သဘာပတိ မိန့်ခွန်း
အဖြစ်နဲ့။ တကယ်ကျတော့ သူတို့လည်းပဲ အရည်အချင်း (၆)ချက်နဲ့
ညီတဲ့ တရားရယ်လို့တော့ ဆွေးနွေးကြတာမဟုတ်ပါဘူး။ ကိုယ်
တတ်ပြီးသား တရားဆွေးနွေးကြတာပါပဲ။ မမှီပါဘူး။ ဒီအရည်အချင်း
(၆)ချက်နဲ့။

"အမေ့ ရှေးစကား"

မမှီတော့လည်း ကျုပ်ကတော့ အပိတ်မိန့်ခွန်းကျတော့ ပြောပါတယ်။ ဘယ်လို ပြောသလဲဆိုတော့ ခင်ဗျားတို့ တရားဆွေးနွေးကြတာကလို့ ငါမရှိ၊ သူမရှိတွေကို၊ ငါမဟုတ်၊ သူမဟုတ်တွေကို ပြောကြတာပဲလို့။ ကျုပ်ဖြင့် ငယ်ငယ်တုန်းက အမေပြောစကားကို သွားပြီး ကြားယောင်မိတယ်လို့။ အမေ ရှေးစကား ပြောခိုင်းတဲ့အခါ ကျတော့ ရှေးရှေးတုန်းကလို့ အမေကပြောတယ်လို့။ ဘာလူကြီး တစ်ယောက်ရှိတယ်။ ဘာမီးကြီးကိုထမ်းပြီး ဘာတောထဲကိုသွားတယ်။ ဘာတောထဲမှာလည်း ဘာပင်ကြီးတစ်ပင်က ဘာသီးတွေ သီးနေတယ်။ ဘာလူကြီးကနေ ဘာပင်ကြီးကို ဘာမီးကြီးနဲ့ ခုတ်လိုက်တာ ဘာမှမဟုတ်ဘူးလို့ ပြောတယ်တဲ့။ ခင်ဗျားတို့လည်းပဲ တခုတ်တရကြီးတော့ဖြင့် ဆွေးနွေးလိုက်ကြတာ၊ နောက်ဆုံးဘိတ် ကျတော့ ဘာမှမဟုတ်တာဆီ ဆိုက်တာကိုး၊ ဘာမှမဟုတ်အောင် များဖြင့်ဗျာ ဒီလောက်ကြီး ဆွေးနွေးနေရသေးသလားလို့ ကျုပ်သူတို့ ကို သရော်ခဲ့တယ်။

မကျေနပ်လိုက်ကြလေဖြစ်ခြင်းဗျာ ... တရားသမားတွေ အကုန်လုံးက။ မြစ်ငယ်တရားဝိုင်းကနေ ကျုပ်ကိုဘာပြောလဲဆိုတော့ ရွှေမြင်တင်ဘုန်းကြီးက ထီးထက်ထီး လုပ်ချင်တာတဲ့။ သူက သူများ ထီးတွေအပေါ် နောက်ထပ် ထီးထပ်လုပ်ချင်တာကွ..တဲ့..။ အဲ ဒီတ

ရားသမားတွေ ညတရားပွဲကျတော့ တစ်ယောက်မှ မရှိတော့ဘူး။ ဘယ်သူမှတောင် မလာကြတော့ဘူး။ အဲဒီလောက်အဖြစ်ထိ ရောက်တာ။

ဆိုလိုတာကတော့ဖြင့် တရားမှာ အရည်အချင်း(၆)ချက်ရှိတယ်။ ဒီအရည်အချင်း (၆)ချက်ကလေးကို ဘာသာရေး အရေးကြီးတယ်လို့ဆိုတာ သိတဲ့သူက သေသေခြာခြာ သတိထားရမယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲ။ ရွှေနဲ့ကစားကြမယ်ဆိုရင် ရွှေရဲ့အရည်အချင်းတော့ သိမှကိုက်မယ်။ အနည်းလေး ရွှေပေါင်ခံမယ်၊ ရွှေရောင်းမယ်၊ ရွှေဝယ်မယ် လုပ်မယ်ဆိုရင် ရွှေအရည်အချင်းမသိရင်တော့ ဒီလူတော့ ခွက်ခွက်လောအောင် လောမှာပဲဗျ။ ဘာဖြစ်လို့တုန်းလို့ဆိုလို့ရှိရင် ရွှေရည်စိမ်ဆွဲကြီးကြီး၊ လက်ကောက်ကြီးတွေများ လာပေးလို့ရှိရင် ရွှေအရည်အချင်းမသိတော့ ဟော...မှားမှာပေါ့။ ကဲ..မှားရင် ရှုံးမှာပဲ။ ဒီလူဟာ။

ရွှေတုကို လာပြီးတော့ ရွှေလို့လာပြောလို့ရှိရင် တရားရဲ့ အရည်အချင်းမသိလို့ရှိရင် ဘယ်လိုလုပ်ပြီး တရားတု၊ တရားစစ် ခွဲမတုန်း။ အဲဒီလိုပဲ၊ တရားအရေးကြီးတယ်ဆိုတာ ထင်ရင်ကတော့၊ မှတ်ယူနိုင်ရင်ကတော့ တရားရဲ့အရည်အချင်းကို သေသေချာချာကို သိအောင်လုပ်ရမယ်။ ဘာသာရေးက ငါတို့ဘဝရဲ့ အလင်းရောင်၊ ငါတို့မှာ မြင်နိုင်တဲ့မျက်စိ၊ ကြားနိုင်တဲ့နား၊ တွက်ချက်ပြီး

သိနိုင်တဲ့ ဦးနှောက်ဆိုတာ ရှိပေမယ့် တကယ့် အလင်းရောင် မရှိ လို့ရှိရင်ကတော့ တို့ဟာ..အလုပ်မဖြစ်ဘူးလို့ သဘောပေါက်လို့ ဘာ သာရေးက အရေးကြီးတယ်လို့ သိရင် တရားဟာလည်း အရေးကြီး တယ်။

တရားဟာလည်း အရေးကြီးတယ်လို့သိရင် တရားအရည် အချင်းကိုတော့ လုံးဝ ခိုးလိုမ္မေ၊ ရေလိုနှောက် ဘယ်တော့မှကို မ မေ့မပျောက်တဲ့အဆင့်ထိ ဒီတရားရဲ့ အရည်အချင်းကို ခင်ဗျားတို့ သိအောင်လုပ်ထားရမယ်။ အဲဒီ တရားရဲ့ အရည်အချင်းကို မသိ နေဘူး၊ တစ်ခုခုလေး ကျပျောက်နေတယ်ဆိုရင်တော့၊ အင်း... အဲဒါ လေးက ဘယ်လိုပါလိမ့်လို့ ဆိုရင်ကတော့ ဘာနဲ့သွားပြီး တရား ကိုတိုင်းမလဲ။ တရားယောင်ဆောင်နေတဲ့ ဟာတွေနဲ့ သွားတိုးပြီးဆို ရင် ခွက်ခွက်လောမှာပေါ့လို့ ဒီလိုပြောချင်တယ်။

ဒီတော့.. ခင်ဗျားတို့ဟာ ဘာသာရေးဟာ ငါတို့ဘဝရဲ့ အလင်းရောင်ဖြစ်တဲ့အတွက်၊ တို့ဘဝသိပ်အရေးကြီးတယ်လို့ မှတ် ယူခဲ့လို့ရှိရင် တရားအရည်အချင်းကိုလည်းပဲ သိပ်အရေးကြီးတယ် လို့ ဟောဒီလိုလေး မှတ်ပါ။ ဘာဖြစ်လို့လဲ။ တရားကို ရှာတဲ့အခါမှာ တရားအရည်အချင်း မပါပဲနဲ့ မရှာနဲ့။ တရားအရည်အချင်းနဲ့ တိုက် ကြည့်လို့ မမှီပဲနဲ့ တရားလို့ မမှတ်နဲ့။ ခင်ဗျားတို့ ဒီနားထိုင်နေ တဲ့သူတွေ အားလုံးပါပဲ။ သေသေချာချာ ပြောကြမယ်ဆိုရင် တရား

အရည်အချင်းနဲ့ ကိုက်ညီပြီးမှ ဒါ တရားပဲ။ ကိုက်ညီတယ်ဆိုပြီး တရားလက်ခံလာသူ တစ်ယောက်မှတောင်မှ ရှိကောင်းမှ ရှိမယ်လို့ ပြောရမယ်။

ကျုပ်တို့လည်းပဲ ဒီတရား ရလာပြီးမှသာ တရားအရည် အချင်းနဲ့ ဘယ်လိုတွေ ကိုက်တာပါလားဟ..လို့ တရားအရည် အချင်းဖြစ်တဲ့ ဂုဏ်တော်ကလေးနဲ့ ပြန်တိုက်ပြီး ယူရတယ်။ တရား အရည်အချင်းကို သိပြီးသကာလ တရားရှာခဲ့တာတောင် မဟုတ်ဘူး လို့ ဒီလိုပြောချင်တယ်။ တကယ်ကျတော့ တရားအရည်အချင်းက တရားရှာဖို့အတွက် အသုံးပြုပစ္စည်း။ တရားရှာဖို့ရန် အသုံးပြုတဲ့ ပစ္စည်းက လွဲလို့ တရားရဲ့ဂုဏ်တော်ဆိုတာ ဘာမှ အသုံးမကျဘူး။ အဲဒါကလေး ခင်ဗျားတို့က မှတ်ကြပါ။

"ဘုရားကို ဘုရားဂုဏ်တော်နဲ့ ရှာသလို . . ."

မနေ့တုန်းက ဘုရားရဲ့အရည်အချင်းကလေး ပြောတာက တော့ ဘုရားရှာဖို့နော်။ တကယ်တော့ ဘုရားများ ရှာဖို့တော့ လို သေးလားတော့ မမှတ်နဲ့။ တကယ်ဘုရားကို သိကြတာ မဟုတ်ကြ ဘူးလို့ ဒီလိုပြောရအောင်။ ဗုဒ္ဓဘာသာလို့ ဆိုပြီးသကာလ အဲဒီဗုဒ္ဓ ဘာသာဝင်တွေရဲ့ အထွဋ်အထိပ်ထားခဲ့တဲ့ ဘုရားရတနာဆိုတာ မသိဘူးဆိုတော့လည်းပဲ တော်တော့ကို မကောင်းတာပေါ့။ ဒါဖြင့်

မကောင်းလို့မို့လို့ သိကြလားဆိုတော့ မသိဘူး။ မသိရင် ကိုယ်ဗုဒ္ဓ ဘာသာ ဖြစ်နေမှန်းတော့ ရအောင်ရှာ။ မရှာနိုင်တော့ဘူးဆိုရင် ဗုဒ္ဓဘာသာကို မလုပ်နဲ့။ ဘုရား နာမည်ဖျက်တဲ့သူတစ်ယောက် ဖြစ် နေလိမ့်မယ်။ အဲဒီတော့ ဘုရားရှာနိုင်အောင်အတွက်ဆို ဘုရား ဘာနဲ့ရှာမလဲ။ ဒီအပြင် ရှာစရာ တစ်ခုမှမရှိဘူး။ ဘုရားဂုဏ်တော်နဲ့ပဲ ရှာရမှာ။ ဘုရားရှာတယ်ဆိုရင် ဘုရားဂုဏ်တော်နဲ့ပဲ ရှာရမယ်။ အဲဒီ အတိုင်းပဲ အခု တရားရှာမယ်ဆိုရင်လည်းပဲ ဘာနဲ့မှ ရှာလို့မရဘူး၊ တရားရှာတာမှာ။ ကိုယ်တွေ့နဲ့ ရှာလို့လည်းမရဘူး။ ယုံကြည်ချက်နဲ့ ရှာလို့လည်းမရဘူး။ ဆရာသမားနဲ့ ရှာလို့လည်း မရဘူး။ ဟော နော် ...ကိုယ်ကြိုက်တာနဲ့ ရှာလို့လည်း မရဘူး။ မြတ်စွာဘုရားက သေ သေချာချာ ပြောခဲ့တယ်။

သဒ္ဓါ။ ယုံကြည်တာနဲ့လည်း မင်းတို့တရားလို့ မမှတ်နဲ့။ ရှစ်၊ ကြိုက်တာနဲ့များ မင်းတို့ တရားမမှတ်နဲ့။ **အနုဿဝ၊** မင်းတို့ ဆရာ တွေ၊ သမားတွေဆီကနေပြီးတော့ တဆင့် ကြားထားတာနဲ့များ တရားလို့ မမှတ်နဲ့။ **အာကာရ ပရိဝိတက္က၊** ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ကြံဆ၊ တွက်ချက်လိုက်လို့ မိတာကလေးနဲ့လည်းပဲ တရားလို့ မမှတ်လိုက် နဲ့။ ဒီဌိနိဇ္ဈာနက္ကန္တို့ ဆိုတဲ့ ကိုယ်ကိုယ်တိုင်တွေ့ပဟ..လို့ဆိုပြီးတော့ ကိုယ်တွေ့ကို မြင်ပြီးတောင်မှလည်းပဲ တရားလို့ မမှတ်လိုက်နဲ့လို့ တကယ့်ကို မြတ်စွာဘုရားကဟောတာ။ အဲဒီလောက်ထိ အဆိုအ ဆုံးအမကို ပေးခဲ့တာ။

အဲဒီတော့ တရားရှာဖို့ရန် အတွက်ဟာ ဘာနဲ့ရှာကြမတုန်း။ တကယ်တော့ တရားရှာဖို့အတွက် မှတ်ကလေးတစ်ခုလိုတယ်။ အဲဒါဘာလဲ။ တရားရဲ့ အရည်အချင်းတော်ဟာ တရားရှာဖို့အတွက် ပစ္စည်းကလေးပဲ။ ဒါကလေးကို ကျုပ်တို့တွေ ပါးစပ်ထဲ ထည့်ပေးလိုက်ပါတယ်။ ဘုရားရှာဖို့အရည်အချင်းတွေ... သွက္ခာတော ဘဂဝတာဓမ္မော၊ သန္နိဋ္ဌိကော၊ အကာလိကော၊ ဧဟိပဿိကော၊ ဩ ပါနေယျိကော၊ ပစ္စတံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဝိညူဟိ’ နဲ့ ထည့်ပေးလိုက်တယ်။ ဆရာသမား၊ လူကြီး၊ မိဘတွေကနေပြီး တော့။ ဒါကို တရားရှာဖို့ ပေတံလေးလို့ မမှတ်ဘူး...ကျုပ်တို့က။ လုံးဝ အသုံးချရကောင်းမှန်းမသိဘူး။ ဒါကလေးနော် ကျုပ်က အကြာကြီးပဲ ထပ်ခါတလဲလဲ ပြောနေတာ။ အင်မတန်လည်းပဲ အော်ကျယ်၊ ဟစ်ကျယ်နဲ့ ပြောနေတာ။ ဒါကလေးကို သေသေချာချာကို တခါ တည်းနဲ့ကို ရောက်သွားစေချင်လို့၊ ရသွားစေချင်လို့ ထပ်ခါတလဲလဲ ပြောနေတယ်လို့ မှတ်ပါ။

ဆိုလိုတာကတော့ဖြင့် တရားတော်ရဲ့ဂုဏ်တော်ဆိုတာ ဘယ်နေရာမှာမှ အသုံးချဖို့ မဟုတ်ဘူး။ တရားရှာတဲ့အခါမှာ ဒါ.. တရားဟုတ်ပလားဟဲ့...ဒါ.. တရားမဟုတ်သေးဘူးလား..ဟဲ့..လို့ တခါတည်း စိစစ်ဖို့ရန်အတွက် ဒီဂုဏ်တော်ကို ခင်ဗျားတို့ ပါးစပ်ထဲ ထည့်ပေးလိုက်တာလို့၊ မြတ်စွာဘုရားက ဟောကြားပေးလိုက်တာ

လို့ ဒီလိုပြောရမယ်။ မနေ့က ဘုရားရဲ့ ဂုဏ်တော်ဆိုတာလည်း ဒီနည်းလည်းကောင်းပဲ။ ဘုရားရဲ့ဂုဏ်တော်ဟာ စီးပွားလာဘ်လာဘတွေ ရှိအောင်ရွတ်ဖို့မဟုတ်ဘူး။ ဟာ..ကာယ သိဒ္ဓိ၊ ဝိယသိဒ္ဓိတွေ ရအောင်အတွက် ရွတ်ဖို့မဟုတ်ဘူး။ ဟာ..ဒါဖြင့် ဘာလုပ်ဖို့ ရွတ်ဖို့တုန်းလို့ မေးလို့ရှိရင် အပါယ်မလားအောင် ရွတ်ဖို့လည်း မဟုတ်ဘူး။ ဘုရားရှာတဲ့အခါ မှာ အသုံးချဖို့။

ဘုရားဂုဏ်တော်ဆိုတာ ဘုရားရှာတဲ့အခါမှာ အသုံးချဖို့။ ဘာဖြစ်လို့လဲ။ ဘုရား ဘယ်လိုအရည်အချင်းတွေ ရှိတယ်ဆိုတာ မသိလို့ရှိရင် ဘုရားကြီးနဲ့ တွေ့နေတာတောင် ဘယ်လိုလုပ် သိပါ့မတုန်း။ အဲဒါပေါ့။ ခင်ဗျားတို့လည်း ကြားဖူးနေကြတာပဲလေ။ တခါတည်း ပရိဝုဏ်ကြီးကလေ။ ဘယ်သူလဲ။ ဥပကဆိုတဲ့ ပရိဝုဏ်ကြီးဟာ ဘုရားကနေ တရားရပြီးတဲ့နောက် ပဉ္စဝဂ္ဂိတို့ဆီသွားပြီး တရားဟောတဲ့ လမ်းကြောင်းမှာတွေ့တယ်။ ဘုရား အရည်အချင်းတွေကို သူကသိပြီးသားရှိမနေတော့..ဟော..ဘုရားကို မသိဘူးဗျ။ ဘုရားက သူဟာ ဘုရားပါပဲလို့ ပြောတာတောင် ‘ ဟုတ်မှာပါပဲ.. ဟုတ်မှာပါပဲ ’ လို့ဆိုတာမျိုးနဲ့ ပြောင်တောင်တောင်၊ လှောင်တောင်တောင်နဲ့ ပြောသွားတာဗျ။ ဥပေယျ အာဂုဿော... ဥပေယျ အာဂုဿောနဲ့ အဲသလိုမျိုး ပြောသွားတာဗျ။ ဗမာလိုဆိုရင်တော့ ‘ ဟုတ်ပေမှာပေါ့ .. ဟုတ်ပေမှာပေါ့...’ လို့ ပြောသွားတဲ့သဘော။ သိလည်း မသိဘူး။

ဘုရားကြီးနဲ့ တွေ့နေတောင်မှ ဘုရားအရည်အချင်း မသိ ရင်၊
မသိဘူးဗျ။

အဲဒါ ပြောရတယ်၊ မင်းကွန်းမှာ ကျုပ်တို့ကို ကိုးကွယ်တဲ့
သီလရှင်ဆရာကြီးတစ်ယောက်ရှိတယ်။ သူက ကျုပ်ကို မယုံတစ်
ဝက်၊ ယုံတစ်ဝက်ကြီးဟာကိုး။ အဲသလိုဆိုတော့ သူ့ကို ကျုပ်က ဘာ
ပြောသလဲဆိုတော့ ဒကာမကြီးတို့ကတော့ ကျုပ်ပြောတာတော့
ထားပါတော့လို့၊ ဘုရားကြီးကိုယ်တိုင်က ခင်ဗျားတို့ကို လာပြီး
တရားဟောနေ လည်းပဲ၊ ဒကာမကြီး..ကျုပ်က ဘုရားကြီးလို့..သူက
အဲဒီလိုမျိုး ဝန်ခံပြောတာတောင်မှ...ဘာလာလိမ့်တာတုန်း... တော်
က ဘုရားကြီးဆိုရင် နားရွက်ကြီးက ပုခုံးကြီးထောက်နေမှာပေါ့...
ဟုတ်လဲမဟုတ်ပဲနဲ့ မပြောနဲ့.....လို့ ဘုရားတောင် ခင်ဗျားတို့က
ငေါက်ထုတ်မယ့်သူတွေ..လို့။ အဲသလိုမျိုး ကျုပ်က ပြောရတယ်။

ဘာဖြစ်လို့လဲ။ ဘုရားရဲ့ ဂုဏ်ရည်ကိုမသိရင် ဘုရားကြီး
တွေ့နေလည်းပဲ ဘုရားမှန်းမသိ၊ တရားဂုဏ်ရည် မသိလို့ရှိရင်
လည်းပဲ တရားနဲ့ မတော်တဆ တိုက်မိ၊ တို့မိရင်တောင်မှ အဲဒါကို
တရားမှတ်မှတ် မပေါင်းနိုင်ဘူး။ တရားမှတ်မှတ် မသိနိုင်ဘူးလို့ ဒီလို
ပြောကြစို့။ တရားရှာဖို့ဆိုတာကတော့ ဝေလာမှ ဝေး။ အဲဒီတော့
ခင်ဗျားတို့မှာ တရားရဲ့ဂုဏ်တော်ဆိုတာဟာ ဟိုဟိုဒီတွေ အသုံးချဖို့
ထက် တရားရှာဖို့၊ တရားရှာတဲ့အခါမှာ ဘာကို ကိုင်စွဲပြီးတော့ရှာ

မလဲ။ တရားရဲ့ ဂုဏ်ရည်ကို ကိုင်စွဲပြီးတော့ တရားရှာမယ်။ ဟောဒီ လိုမျိုးကလေး၊ မြဲမြဲကလေး ခင်ဗျားတို့ မှတ်ကြစမ်း...လို့ ဒီလိုပြော ချင်တယ်။

"သွက္ခာတဂုဏ်ရည်"

ကောင်းပြီ။ ဒီလိုဆိုရင် တရားရဲ့ ဂုဏ်တော်တွေကို ဖွင့်ကြ ရအောင်။ တရားရဲ့ ဂုဏ်တော်တွေမှာ ပဌမဆုံးဂုဏ်တော်ဟာ သွက္ခာတော..သွက္ခာတ။ သွက္ခာတဆိုတာ ဘာတုန်းလို့မေးရင် တကယ်ကတော့ ဘုရားတရား မှန်လို့ရှိရင် ဒါ သွက္ခာတဂုဏ် မြောက်တယ်။ သွက္ခာတဂုဏ်မြောက်တယ်ဆိုတာ သွက္ခာတရဲ့ အနက်ကလေးဖွင့်ကြတဲ့ အခါကျတော့ ဘုရားတရားက ဘယ်လို နေလို့ သွက္ခာတလို့ ပြောတာတုန်း ဆိုလို့ရှိရင် ဘုရားတရား မှန်လို့ ရှိရင် အဲဒီတရားကို စကျင့်တယ်။ ကျင့်မလို့ အစပြုလိုက်တယ်။ အဲဒီ အချိန်မှာလည်း ကောင်းရမယ်။

ဆိုလိုတာကတော့ သွက္ခာတဂုဏ်က အဲဒါကိုပြောမယ်နော်။ တရားကို စကျင့်တယ်။ စကျင့်တယ်ဆိုကတည်းက တရားက ကောင်းတယ်။ အဲ..ကျင့်လို့ အလယ်ပိုင်းလောက်ရောက်လာပြီ၊ အဲဒီအခါကျတော့ အဲဒီအခါလည်းပဲ ကောင်းတယ်။ ဒါဖြင့် ကျင့် ပြီးသွားပြီ။ ကျင့်ပြီးသွားတဲ့အခါကျတော့ရော ကောင်းသေးရဲ့လား

လို့မေးရင် ကျင့်ပြီးသွားလည်း အဲဒီတရားက ကောင်းတယ်။ ဆိုလိုတာကတော့ဖြင့် ဘုရားရဲ့တရားမှန်ရင် အဲဒီအတိုင်းဖြစ်တယ်။ တကယ့်တရားက ကျင့်နေတုန်း အစလည်း ကောင်းတယ်။ ကျင့်နေတဲ့ အလယ်မှာလည်း ကောင်းတယ်။ ကျင့်နေတဲ့ အဆုံးပြီးတော့လည်းပဲ ကောင်းတယ်။ တရားတော်မှန်လို့ရှိရင်။ အဲဒီတော့ ဘုရားရဲ့တရားဟာ အဲဒီလိုမျိုး အစ၊ အလယ်၊ အဆုံး သုံးပါးလုံး ကောင်းတဲ့အတွက် ဘုရားတရားမှာ ဒါ အရည်အချင်းတစ်ခုလို့ သတ်မှတ်တယ်။ အဲဒီ အရည်အချင်းကို ပါဠိလိုပြောလိုက်တဲ့အခါကျ၊ သွက္ကာတ။ သွက္ကာတ ဆိုတာက အစ၊အလယ်၊အဆုံး သုံးပါးစလုံး ကောင်းတယ်လို့ အနက်အဓိပ္ပာယ် ထွက်တယ်။

အဲဒီတော့ ဒါက တရားရဲ့ အရည်အချင်းဆိုတော့ တရားကိုရှာတဲ့ အခါမှာ ခင်ဗျားတို့ 'စ' ကျင့်ကြည့်။ သူများက တရားလို့ပြောတဲ့ဟာကို 'စ' ကျင့်ကြည့်။ 'စ' ကျင့် ကြည့်လိုက်လို့ ကျင့်စမှာလည်း ကောင်းရဲ့လား။ ကျင့်စမှာဖြင့် ထွက်ပြေးရတော့ မလိုပဲ ဖြစ်တယ်ဆိုရင်ဖြင့် အဲဒါ တရားလို့ကို မမှတ်နဲ့။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုရင် အစမှ မကောင်းတဲ့ဟာကြီးပဲ။ နာလိုက်တာ၊ ကျင်လိုက်တာ၊ ထုံလိုက်တာဆိုရင်၊ ကိုက်လိုက် တာဆိုရင်..သွား...။ အဲဒါကတော့ဖြင့်

.....

ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆိုရင် အစရဲ့ကောင်းခြင်းမဟုတ်ဘူးဗျ။ အဲသလိုမဟုတ်ပဲနဲ့ အစက ကကို ကိုယ်တိုင်က ကောင်းတယ်ဆိုရင်ဖြင့် ဒါ....သွက္ခာတဂုဏ်ပဲ..ရပြီ။ အဲ...ဒါမှမဟုတ်လို့ ရှိရင်လည်းပဲ၊ ကျင့်စတော့ ကောင်းတယ်၊ ကျင့်တဲ့အလယ်မှာရောလို့ မေးရင် ကျင့်တဲ့အလယ်မှာလည်း သိပ်ကောင်းတယ်။ ကျင့်တဲ့အဆုံးကျတော့ရောလို့ မေးတော့ ကျင့်တဲ့အဆုံးမှာလည်းပဲ ကောင်းတယ်။ ဆိုလိုတာကတော့ဖြင့် ကျင့်ဖို့မခက်ဘူး။ အစ၊ အလယ်၊ အဆုံး သုံးပါးလုံး ကောင်းတယ်လို့.. ဒီလိုမျိုး ဆိုလိုတယ်ဗျာ။

မြတ်စွာဘုရားတရားက သွက္ခာတဂုဏ်မြောက်တယ်ဆိုတာ သွက္ခာတဂုဏ်ဆိုတာ ဘယ်လိုတုန်းလို့ မေးရင် အဲဒီတရားဟာ ကျင့်ဆဲ အစမှာရော၊ အလယ်မှာရော၊ အဆုံးမှာရော သုံးပါးလုံးမှာ ကောင်းနေတာ ဖြစ်ရမယ်။ ကြည့်စမ်းနော်။ တရားဆိုတာ ဘယ်လောက် ချစ်စရာကောင်းတဲ့ အရာကလေးလဲလို့။ ‘စ’ ကျင့်တုန်းကတည်းကကို ကောင်းသတဲ့ဗျာ။ စီးပွားရှာရတာဆိုတာတောင်မှ ဒီလိုမဟုတ်ဘူး။ စီးပွားရေးက ရလာတဲ့ နောက်ပိုင်း အဆုံးတော့ ကောင်းတာဖြစ်ပေမယ့် ‘စ’ ရအောင်လုပ်ရသေးတဲ့အခါမှာတော့ တော်တော်မကောင်းဘူးဗျနော်။

တော်တော်ကျန်းမာဖို့အတွက် ဆေးဝါးတွေတောင် ကြည့်ပါအုံး။ ရောဂါပျောက်အောင်ဆိုပြီးသကာလ ထိုးလိုက်ရတာ၊ သောက်

လိုက်ရတာ၊ တခါထဲ ရောဂါပျောက်သွားတဲ့အခါ ကောင်းပေမယ့် အထိုးခံရတုန်းကတော့ ခလေးဆိုရင် ဘယ်ခလေးမဆို မငိုပဲတောင် မနေနိုင်ဘူး။ ဆေးထိုးခံရတယ်ဆိုရင်။ ဆေးသောက်ရမယ်ဆိုရင် လည်းပဲ မငိုတဲ့ခလေးဆိုတာ ခပ်ရှားရှား။ လူကြီးတွေတောင် တယ် .. မသောက်ချင်ဘူး။ ကြည့်စမ်း.. ကျန်းမာရေးကို ကောင်းသွား အောင်လုပ်ပေးတဲ့ ဆေးဝါးနော်။ ဒါတောင်မှ အဆုံး ကောင်းပေမယ့် အစ မကောင်းဘူးလို့ ဒီလိုဆိုလိုတာ။

အတော်များများကတော့ အစရော၊ အလယ်ရော၊ အဆုံး ရော သုံးပါးလုံးကောင်းတယ်ဆိုတာ ရှာမှရှား။ မရှိအောင် ရှား။ တစ်ခုတည်းသော မြတ်စွာဘုရားရဲ့ တရားကတော့ ကျင့်စမှာလည်း ကောင်းတယ်။ ကျင့်တဲ့ အလယ်မှာလည်း ကောင်းတယ်။ ကျင့် ပြီးနောက်ပိုင်း အဆုံးမှာလည်း ကောင်းတယ်တဲ့။ အဲဒီတော့နော် ...ဒါကလေး သေသေ ချာချာကလေး မြဲမြံမှတ်ကြ။ သွက္ခတ.... အစ၊ အလယ်၊ အဆုံး သုံးပါးလုံး ကောင်းတယ်..ဆိုတဲ့ အရည် အချင်းနဲ့ ပြည့်စုံတယ်။ မြတ်စွာဘုရားတရားဟာ၊ အဲသလိုမျိုးလေး ပဌမတစ်ချက် မြဲမြံကလေးမှတ်။

ဒါကလေးကလဲ မတိုက်ကြည့်ချင်တတ်ကြဘူး။ တိုက် မကြည့်မိတတ်ကြဘူး။ တိုက်မကြည့်ဘူးဆိုတာက တရားလို့ သူများ ကပြောရင် အစ၊ အလယ်၊ အဆုံး သုံးပါးလုံး ကောင်းတဲ့ဟာ ဟုတ်

ရဲ့လား။ ဒါ..တို့ကြည့်ဖို့အတွက် တာဝန်ရှိပါကလားလို့ မသိဘူး။ မသိတဲ့အတွက် တိုက်မကြည့်ဘူး။ တကယ် ကျင့်စမှာက ကောင်းရဲ့လား။ ကျင့်တဲ့ အလယ်မှာရောကောင်းရဲ့လား။ ကျင့်ပြီးနောက် ပိုင်းမှာရော ကောင်းရဲ့လားဆိုတာမျိုးကို စစ်မကြည့်ကြဘူး။ အဲဒီလို စစ်မကြည့်တဲ့အတွက် အစမှာ ဆိုးဆိုးဝါးဝါးနဲ့ တရားကျင့်နေရတာ တွေလည်းရှိတယ်။ အလယ်မှာ ဆိုးဆိုးဝါးဝါး၊ ကျင့်သားတော်တော် ရသွားပြီးတဲ့ နောက်ပိုင်းကျတော့လည်းပဲ တော်တော့ကို ဆိုးဆိုးဝါးဝါးနဲ့ မကောင်းနေတာတွေလည်း ရှိတယ်။ ကျင့်ပြီးနောက်ပိုင်းကျတော့ မဟုတ်တရုတ်နဲ့ မကောင်းနေတာတွေလည်းပဲ ဒီလိုပဲ ရှိတယ်လို့။ ကျင့်ဆဲကျတော့ ကောင်းပြီးသကာလ ကျင့်ပြီးနောက် ပိုင်းကျတော့ အဆုံးမှာ မကောင်းဘူးပေါ့လေ။ တကယ့်မှ မကောင်းဘူးပေါ့။ အဲဒီလိုမျိုးတွေလည်း ရှိတယ်။

အဲဒီတော့ ဒါကို ကိုယ်ကနေပြီးတော့ တရားလို့ပြောရတဲ့ ဘယ်အရာကို အဲဒီအရာတွေဟာ တကယ်ပဲ ဒါ..တို့ တရားလို့မှတ်မလား။ ဒါမှမဟုတ်လို့ရှိရင် တရားမဟုတ်တာလို့ မှတ်မလား။ တရားမဟုတ်တာကို ပြောလိုက်ကြစို့ဆိုရင် မတရားလို့ပေါ့ဗျာ။ မတရားလို့မှတ်မလား။ အစ၊ အလယ်၊ အဆုံး သုံးပါးလုံး မကောင်းရင်တော့ တရား မဟုတ်တဲ့ဟာပဲ။ တရားဆိုရင်တော့ ‘စ’ကျင့်တုန်းကလည်း

ကောင်းရမယ်။ အလယ်လည်း ကောင်းရမယ်။ အဆုံးလည်း ကောင်းရမယ်။ အဲဒီလိုပေါ့။

အစားအစာတောင်မှနော်...တစ်ချို့အစားအစာတွေက စားခါ စက မကောင်းဘူး။ ဥပမာ...ကျုပ်တို့ ငယ်ငယ်တုန်းက ဒညင်းသီး ဆိုပါတော့ဗျာ။ ဒညင်းသီးနဲ့ စားရတော့မယ်ဆိုရင် အမလေး.... ခါးကလည်း ခါးသေး..နံ့ကလည်း နံ့သေး။ ဒါ ကောင်းတယ်ဆိုပြီး တော့ မြို့သူမြို့သားတွေ...ဒါဘယ်လိုလုပ်ကြတာလိမ့်လို့ အောက် မေ့တယ်ဗျ။ ကျုပ်တို့ မန္တလေးရောက်စက ဒညင်းသီးတွေကို ပြုတ် ပြုပြီး တခါထဲ ကျကျနနလုပ်ပြီးတော့ လောင်းတယ်ဗျ။ ကျုပ်ရဲ့ အဖော်သူငယ်ချင်းတွေကလည်း ဒညင်းသီးကြိုက်လိုက်ကြတာ။ ကျုပ်ကတော့ ဒါကြီးကြည့်ပြီး ခါးကလည်း ခါးသေး၊ နံ့ကလည်း နံ့သေး။ ဒါများ ကောင်းတယ်လို့ မြို့သူမြို့သားတွေ ဘယ်လိုများ လုပ်ကြလိမ့်လို့ ဒီလိုတောင်အောက်မေ့တယ်။

ဆိုလိုတာကတော့ ကြည့်စမ်းနော်။ အစားရတာကောင်း တယ်ဆိုတဲ့ဟာတောင်မှ အစ မကောင်းချင်ဘူးဗျ။ နောက်..တော် တော် စားတဲ့အခါကျတော့လည်းပဲ ကြိုက်သွားတော့တာပေါ့ဗျာ။ ဟုတ်ပလား။ အလယ်ကျ ကောင်းတယ်လို့ ဒီလို ပြောရမှာပေါ့။

ကြည့်စမ်း။ အစမကောင်းဘူး။ အလယ် ကောင်းတယ်နော်။ တစ်ချို့အရာဝတ္ထုတွေကျတော့လည်းပဲ အစတော့ကောင်းတယ်။ အလယ်မှာ မကောင်းဘူး။ အစကောင်းတယ်ဆိုတာကတော့ ကြိုက်တယ်ဆိုပြီးတော့ တော်တော်များများစားတယ်။ ဥပမာ.... ကျုပ် မန္တလေး စရောက်တုန်းက ဖိလူဒါကိုတော်တော်ကြိုက်တယ်။ ကိုယ့်တောအရပ်မှာက မရှိသေးတာကိုး။ ဖိလူဒါကြိုက်ပြီး သောက်တာ ကျုပ်ကလည်း လွန်လွန်ကဲကဲကြီးကို သောက်ချလိုက်တာ၊ အဲဒါ သောက်လည်းပြီးသွားရောဗျာ...ဖိလူဒါဆိုရင် ကြားလိုက်ရင်ကို ခေါင်းထဲကကို ကိုက်လာတော့တာဗျာ။ ကျုပ်..ဖိလူဒါ ကြောက်သွားတော့တာဗျ။

ဆိုလိုတာကတော့ အဆုံးမကောင်းတဲ့ဟာတွေလည်း ရှိတယ်လို့ ဒီလိုပြောရအောင်..နော်။ အလယ် မကောင်းတဲ့ဟာတွေလည်း ပြည့်လို့ပဲပေါ့လေ။ တော်တော်များများ စားလိုက်လို့ရှိရင် အဲဒီအစား မျိုးဆိုရင်တော့ မကြိုက်တော့ဘူး။ ဝက်သားဟင်းကို ကြိုက်ပါတယ်ဆိုတာတောင်မှ ဝက်သားဟင်းလည်းပဲ သိပ်စားတာများသွားပြီဆိုရင် မစားချင်တော့ဘူး ဖြစ်သွားတာ မဟုတ်လား။ အဲ... အဲဒီလိုမျိုးလို့ပဲ။ ဆိုလိုတာကတော့ဖြင့် အရာဝတ္ထုတွေဟာ အစ၊ အလယ်၊ အဆုံး သုံးခုလုံး ကောင်းတယ်ဆိုတဲ့ဟာက ရှားတယ်လို့ ဒီလိုပြောရအောင်။

အဲဒီတော့.. မြတ်စွာဘုရား တရားကတော့ အစလည်း
 ကောင်းတယ်။ အလယ်မှာလည်းပဲ ကောင်းတယ်။ အဆုံးမှာလည်းပဲ
 ကောင်းတယ်။ အဲဒီလိုမျိုး ကောင်းခြင်းသုံးဖြာနဲ့ ညီညွတ်မှ တရား
 တော်လို့ မှတ်ရအောင်။ အဲဒီ ကောင်းခြင်းသုံးဖြာနဲ့ မညီညွတ်ပဲနဲ့
 တရားက ကျင့်ပါများတဲ့အခါ ကျတော့ကွာ... ဘာရယ်လို့လည်း
 မဟုတ်တော့ပါဘူးဟ.. လို့ဆိုသွားရင်ကတော့ အဲဒါ တရားမမှတ်နဲ့။
 ကျင့်စတော့ဟေ့..တရားကတော့ ဖျတ်ဖျတ်လူး ခံရတာပဲဟ..လို့ ဆို
 ရင်လည်း အဲဒါ တရားမမှတ်နဲ့။ ဘာဖြစ်လို့လဲ .. သူ့အစမကောင်း
 ဘူး။ ကြာတော့ တရားဆိုတာလည်း ရိုးသွားတာပါပဲကွာ ... ဘာရယ်
 လို့ မဟုတ်တော့ပါဘူး ဆိုရင်လည်းပဲ အဲဒါ တရားမမှတ်နဲ့။ အလယ်
 မကောင်းဘူးလို့ ပြောကြစို့။ နောက်ဆုံး ဘိတ်ကျ ကျင့်ပြီးနောက်
 လည်း ကျင့်တုန်းကောင်းတာပါပဲကွာ။ ကျင့်ပြီး ကိုယ့်အိမ်ပြန်
 ရောက်တော့လည်းပဲ တရားက ကျောင်းပြန်သွားသလိုပါပဲဟ.. လို့
 ဆိုရင်လည်း အဲဒါလည်း တရား မမှတ်နဲ့။ အဲဒါ အဆုံးမကောင်းဘူး
 လို့ အဲဒီလို ပြောရအောင်။

အဲဒီတော့ အစ၊ အလယ်၊ အဆုံး သုံးပါးလုံးကောင်းတယ်
 ဆိုတာ တကယ့်ကို ကောင်းတယ်။ အဲဒီလိုကောင်းမှ တရားတော်ရဲ့
 အရည်အချင်း သွက္ကာတ ဂုဏ်နဲ့ပြည့်စုံတယ်လို့ ဒီလို မှတ်ရအောင်။

တစ်ခါ...သန္တိဋ္ဌိက ဂုဏ်။ ဒီ သုက္ခာတ ဂုဏ်လည်းပဲ တော်တော် အလေးထားနည်းကြတယ်ဗျ..နော်။ ခင်ဗျားတို့တော့နော် .. တရားရှာတယ်ဆိုတဲ့အခါမှာ သူများတစ်တွေက တရားလို့ပြောတယ်ဆိုရင် သူတရားကို ခင်ဗျားတို့ မကြိုက်တာနဲ့ပဲ၊ ဘယ်ကလာတရားရမှာလည်းကွာ..အလကား အလေနတောလို့.. မလုပ်လိုက်ကြနဲ့။ အဲ..သူပြောတဲ့ဟာ ကလေးကို ကိုယ်က အားနာပြီးတော့ပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ကြိုက်ပြီးတော့ပဲ ဖြစ်ဖြစ် အေး....တရားဆို ကောင်းတာပဲဟ .ဒီလိုလည်း မလုပ်လိုက်ကြနဲ့။ ဆိုလိုတာကတော့ သူတို့အပြောများတဲ့ တရားတွေကို စည်းလွတ်၊ ဝါးလွတ် လက်ခံလိုက်တာလည်း မလုပ်နဲ့။ စည်း လွတ်၊ ဝါးလွတ် ငြင်းပယ်လိုက်တာလည်း မလုပ်နဲ့။

စည်းနဲ့ ငြင်းပယ်ပါ။ ငြင်းပယ်စရာကိုလည်းပဲ။ အဲ..လက်ခံရင်လည်းပဲ စည်းနဲ့ လက်ခံပါ။ ဘယ်စည်းနဲ့ ငြင်းပယ်၊ ဘယ်စည်းနဲ့ လက်ခံရမတုန်းလို့ဆိုတော့ တရားတော်ရဲ့ ဂုဏ်ရည်လို့ ဆိုတဲ့ဟာနဲ့ လက်ခံပါ။ ငြင်းပယ်ပါ။ တရားတော်ရဲ့ ဂုဏ်ရည်နဲ့ ကိုက်ညီရင် လက်ခံလိုက်ပါ။ တရားတော်ရဲ့ ဂုဏ်ရည်နဲ့ မကိုက်ညီဘူးဆိုလို့ရှိရင် ငြင်းပယ်လိုက်ပါလို့ ကျုပ်ကပြောရမယ်။ ကောင်းပြီ။ တရားတော်ရဲ့ အစဆုံးဂုဏ်ရည်ဟာ ဘာလဲ။ အစရဲ့ကောင်းခြင်း၊ အလယ်ရဲ့ ကောင်းခြင်း၊ အဆုံးရဲ့ကောင်းခြင်းနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ သုက္ခာတ ဆိုတဲ့ဂုဏ်ရည်နဲ့ ကိုက်တယ်လို့ဆိုရင် အဲဒီတရားကို လက်ခံလိုက်ပါ။ သုက္ခာ

တ ဆိုတဲ့ ဂုဏ်ရည်နဲ့ မကိုက်ညီဘူးဆိုလို့ရှိရင် ငြင်းပယ်လိုက်ပါ။ ကြိုက်ကြိုက်၊ မကြိုက်ကြိုက်။ ကြိုက်ပေမယ်လို့လည်းပဲ သွက္ခာတ ဂုဏ်ရည်နဲ့ မကိုက်ညီဘူးဆိုရင်..အေး...အဲဒါ တရားမဟုတ်ဘူးကွ။

ဆိုလိုတာက ကျင့်စမှာ မကောင်းဘူးဆိုရင်ဖြစ်ဖြစ်၊ ကျင့်တဲ့ အလယ်မှာ မကောင်းဘူးဆိုရင်ဖြစ်ဖြစ်၊ ကျင့်ပြီးနောက် အဆုံးပိုင်း မှာ မကောင်းဘူးဆိုရင်ဖြစ်ဖြစ်၊ အဲဒါတော့ ..မင်းဟာက မဟန်သေး ဘူးဟ..ဆိုတဲ့သဘောနဲ့ ကြိုက်နေတောင်မှ ငြင်းလိုက်ပါ။ ဒါ စည်းနဲ့ ဝါးနဲ့ ငြင်းတာ။ ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ငြင်းတာ။ ပုဂ္ဂလဓိဋ္ဌာန်နဲ့ ငြင်းတာမဟုတ် ဘူး။ အဲဒီလိုမဟုတ်ပဲနဲ့ လက်ခံမယ်ဆိုရင်လည်းပဲ ကိုယ်မကြိုက် ရင်တောင် လက်ခံလိုက်ပါ။ ဆိုလိုတာကတော့ဖြင့် သူ့တရားကို သူပြောပြတဲ့အခါမှာ မကြိုက်ဘူး။ ကိုယ့်တရားနဲ့ မကိုက်လို့ မကြိုက် ဘူး။ ကျင့်နေတာတောင်မှလည်း ကျင့်စလည်းကောင်းတယ်၊ ကျင့် တဲ့အလယ်လည်း ကောင်းတယ်၊ ကျင့်ပြီးအဆုံးပိုင်းလည်း ကောင်း တယ်လို့ဆိုလို့ရှိရင် အဲဒီတရားဟာတော့ဖြင့် လက်ခံထိုက်တဲ့ တရား ဆိုပြီးတော့ လက်ခံလိုက်ပါ။

ဒါက ဘာဖြစ်လဲ။ စည်းရှိရှိ၊ ဝါးရှိရှိ လက်ခံတာ။ အဲဒီလို ပြောရမယ်။ ကျုပ်တို့တစ်တွေဗျာ.. ဒီသာသနာတော်မှာ အတော်ကြီး ကပ်ဖဲ့သဘောမျိုးပြောတာတွေ ရှိတယ်။ ကိုယ်သိပြီးသား ရိုးရာကို ငြင်းဆန်တာ မရှိသလောက်ဖြစ်မှာပါ။ ဒါပေမယ့် ကျုပ်တို့ဟာ ဘယ်

နေရာမှာမှ ခဲနဲ့ထုတာကိုမခံရဖူးဘူး။ ဘယ်နေရာမှာမှ ကျုပ်တို့ကို မဟုတ်ဘူးလို့ ကိုယ်ထိလက်ရောက် မဟုတ်ဘူးလို့ တားမြစ်တာ မခံရဖူးဘူး။ မန္တလေးမြို့ထဲမှာ သာသနာ့သန့်ရှင်းရေးအဖွဲ့တွေ ဆိုပြီးတော့ အခု ရန်ကုန်အဖွဲ့ကြီးမပေါ်ခင်တုန်းက ဖွဲ့ထားပြီး သကာလ၊ ကြာနီကန်ဆရာတော်တို့က အစဆုံးလောက်ပါပဲ။ ထိသွားတာ။ သီချင်းဆိုတဲ့ဘုန်းကြီး တရားမဟောရဘူး ဆိုပြီး တော့၊ မန္တလေး သာသနာ့သန့်ရှင်းရေးက။ တခြားတခြား ဘုန်းကြီး တွေလည်းပဲ တော်တော်များများလည်း အတားခံရပါတယ်။ ကျုပ်တို့ ဟောနေတာ၊ မခံရဘူး။

အဲဒီအခါတုန်းက ကျုပ်တို့က တရားကြိုးခွေလေးတွေ သွင်း ပြီးတော့ ချယ်ရီတေး သံသွင်းဆိုပြီးတော့ တေးသံသွင်းကလေး တစ်ခုမှာ အဲဒီ တရားကြိုးခွေကလေးပို့ထားပြီးတော့ အနုပါဒယဉ် ကျေးမှု တရားတွေကို ကူးယူနားထောင်နိုင်တယ်ဆိုပြီး သတင်းစာ ထဲကနေပြီးတော့ လက်နှစ်လုံးလောက် ကြော်ညာလေးတစ်ခု ကျုပ် တို့က ကြော်ညာလိုက်တယ်။ သာသနာ့သန့်ရှင်းရေးအဖွဲ့ မစိုးရိမ် တိုက်ကဘုန်းကြီးတွေ အဲဒီတေးသံသွင်းလာပြီးသကာလ ကျုပ်တို့ ကြိုးခွေကလေး ဝိုင်းပြီးတော့ကို တခါထဲ တောင်းသွားကြတယ်ဗျာ။ ကဲ...ကျုပ်တို့က ဘာအပြစ်မှ မရှိတဲ့အတွက် ပြန်ကိုလွှတ်လိုက်ရ တယ်။ ပြန်ကို ဟောဒီ ကြိုးခွေပေးရတယ်။

ကျုပ်တို့တောင်ပေါ်ကို သာသနာ့သန့်ရှင်းရေးအဖွဲ့ကနေပြီး တော့ ဘုန်းကြီးနှစ်ပါး စုံစမ်းရေးလွှတ်လိုက်တယ်။ ကျုပ်က စုံစမ်းရေးမှန်း မသိဘူး။ ဟောလိုက်တာ..ကျုပ်ကလည်း တရားတွေ။ နောက်ဆုံး တရားဟောရတာ မဝတာနဲ့ ‘ နိဗ္ဗာနဒီပနီဘယ်လဲ ’ ဆိုတဲ့ စာအုပ်တောင် ပေးလိုက်သေး။ တကယ်ကျတော့ ဒီဘုန်းကြီးတွေ ဘာအပြစ်မှ ရှာမရရုံတင်မကပဲနဲ့ သူတို့က ဘာပြောတုန်းဆိုရင်...အမလေး...ဟောတာကွာ တရားတွေ...တကယ်ဆိုတော့ သူ့အပြစ်သွားရှာတာ တို့ကတောင် သူ့ကို ကူညီရအုံးမလို ဖြစ်နေတယ် ..... လို့ ဒီလိုမျိုးပြောတယ်ဗျ။

ဆိုလိုတာက ကျုပ်တို့လောက် ရှေးအစဉ်အလာတွေကို ငြင်းဆိုတာ မရှိပါဘူး။ တခြားသူတွေ ငြင်းဆိုတယ်ဆိုတာ နဲ့နဲပါးပါး ကလေးလို့တောင် ပြောကြစို့။ ကျုပ်တို့တရားစွဲထားတဲ့ ထေရဝါဒ သာသနာတုန်းက ကျုပ်တို့တရားစွဲခဲ့တာတွေလည်းပဲ ခင်ဗျားတို့လည်းပဲ စာရွက်၊ စာတမ်းတွေကို ဖတ်ဖူး၊ မှတ်ဖူး ကြားဖူးနားဝ ရှိကြမှာပါ။ နဲတာ မှတ်လို့ပဲ..။ အဲသလောက် ကျုပ်တို့က ငြင်းဆိုတယ်။ သာသနာရေး ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးအုံမောင်ဆိုတဲ့ လူကပြောတယ်တဲ့၊ အံမယ်..သူက..တခါထဲ အကုန်လျှောက်ပြီးတော့ ..ဘယ်သူများထိပ်ခေါက်သလို လျှောက်လုပ်နေတာ... လို့..ပြော

တယ်။ ဟုတ်လည်း ဟုတ်တယ်။ အဲဒီလို အပြောခံရလောက် အောင်ကို ကျုပ်တို့က လုပ်တာ။

ဆိုလိုတာကတော့ ကျုပ်တို့ အဲသလောက်ပြောပါရဲ့သားနဲ့ ကျုပ်တို့ကို ကိုယ်ထိ လက်ရောက် ထု၊ ထောင်းပြီးတော့ မလုပ် လိုက်နိုင်ကြဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲ။ ကျုပ်တို့က ပုဂ္ဂလဓိဋ္ဌာန် ပြောတာမှ မဟုတ်ပဲ။ ဆိုလိုတာကတော့ စည်းလွတ်၊ ဝါးလွတ် ပြောတာမ ဟုတ်ဘူးလို့ ဒီလိုဆိုလိုတာ။ စကားပြောရင် ကိုယ်ကြိုက်တာနဲ့ ပြောတာလည်းမဟုတ်ဘူး။ ကိုယ်မကြိုက်တာနဲ့ ပြောတာလည်း မဟုတ်ဘူး။ တရားစကားပြောတဲ့အခါမှာ။ ဘာနဲ့ပြောတာလဲ။ တကယ့် တရားတော် စည်းရှိရှိပြောတာ။ အဲဒီလို တရားတော်စည်း ရှိရှိပြောတဲ့အတွက် ဘယ်သူကမှ အပြစ်အနာအဆာကို မျက် မှောက်မှာတင်ပဲ လက်ညှိုး ထိုးပြီးတော့ အပြစ်တင်လို့ မရဘူး။ ကျုပ် တို့ကို။ အဲသလောက်ရှိတယ်။ အဲဒီတော့ ခင်ဗျားတို့ကိုလည်း ကျုပ် တို့က ပြောချင်တာက တရားတစ်ခုခုကို ကိုယ်ကနေတွေ့ရပြီဆို လို့ရှိရင် ငြိမ်မနေပါနဲ့။ တွေ့ရတဲ့ တရားတစ်ခုခုအတွက်တော့ ဝိနိစ္စ ယ ခင်ဗျားဟာ ခင်ဗျားတို့ လုပ်ကြပါ။ ဆုံးဖြတ်ပေးကြပါ။

ကိုယ့်မျက်မှောက် ရောက်လာတယ်ဆိုရင် မှားတာကို မှား တယ်လို့ ကူညီထိုက်တယ်။ မှားတာတွေ့နေရင်လည်းပဲ။ မှန်တာ တွေ့နေရင်လည်းပဲ မှန်တယ်လို့ မှန်တဲ့အတိုင်း ချီးမွမ်းထိုက်တယ်

ပေါ့ဗျာ။ အဲဒီလိုမျိုး ခင်ဗျားတို့က နိဂ္ဂဟ၊ ဉဂ္ဂဟ တခါထဲ လုပ်ပေး ထိုက်တယ်။ နိမ့်ရင်လည်း နိမ့်ထိုက်တယ်။ မြောက်ရင်လည်း မြောက်ပေးထိုက်တယ်။ အဲဒီလို နိမ့်ဖို့၊ မြောက်ဖို့ လုပ်တဲ့ အခါမှာ ကြိုက်တာနဲ့လည်း မလုပ်ပါနဲ့။ မကြိုက်တာနဲ့လည်း မလုပ်ပါနဲ့။ ဘာ ဖြစ်လို့လဲ။ စည်းနဲ့ ဝါးနဲ့လုပ်ပါ။ ဘာစည်းနဲ့လုပ်မလဲ။ သွက္ကာတ ... ခင်ဗျားတို့ အခုသိတယ်။

ကျင့်စမှာလည်း ကောင်းတယ်၊ ကျင့်လယ်မှာလည်း ကောင်း တယ်၊ ကျင့်ပြီးအဆုံးမှာလည်း ကောင်းတယ်။ အစ၊ အလယ်၊ အဆုံး သုံးပါးလုံးကောင်းတယ်လို့ဆိုရင် ဒီတရားကို ကိုယ်ကြိုက်ကြိုက်၊ မကြိုက်ကြိုက် အေး...မင်း...တရားတော်ရဲ့ ဂုဏ်ရည် တစ်ချက်နဲ့ တော့ ညီညွတ်အောင်ကို ကောင်းတယ်။ ချီးမွမ်းပါ။ ကျုပ်တို့က ပြောချင်တယ်။ အဲ...တကယ်လို့ ကိုယ်ကြိုက်နေတဲ့ တရားဖြစ်ပါစေ၊ အစ မကောင်းတာကို တွေ့ရပြီပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အလယ်မကောင်းတာ တွေ့ရပြီပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အဆုံးမကောင်းတာ တွေ့ရပြီပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အစနဲ့ အလယ်နှစ်ခုမကောင်းတာ၊ အစရော၊ အလယ်ရော၊ အဆုံးရော သုံးပါး လုံးမကောင်းတာ တွေ့ရလို့ရှိရင်ကတော့ မင်းဟာ... မင်း တရားကို ငါကြိုက်ပေမယ့် မင်း တရားမကောင်းဘူး။

ဘာဖြစ်လို့ မကောင်းတာလဲဆိုရင် မင်း..သွက္ကာတ ဂုဏ် တော်နဲ့ မကိုက်ညီဘူး။ သွက္ကာတ အရည်အချင်းမမှီဘူး။ ဘာဖြစ်

လို့လဲ။ အစ၊ အလယ်၊ အဆုံးဆိုတဲ့ ကောင်းခြင်းတွေနဲ့ မပြည့်စုံတဲ့ အတွက်ပဲကွာလို့... ငြင်းလိုက်ကြပါ... ဒီလိုဆိုလိုတာ။ ဒီလောက် ဆိုရင်ဖြင့် သွက္ခာတ ဂုဏ်တော်အကြောင်းကို ခင်ဗျားတို့ နောကျ အောင် သိလောက်ပြီလို့ ထင်တယ်။

"သန္နိဋ္ဌိကဂုဏ်ရည်"

ကဲ...ရှေ့တစ်ခုသွားရအောင်...သန္နိဋ္ဌိက ဂုဏ်တော်။ ဒါက လေးလည်းပဲ တော်တော်ကို အရေးကြီးတဲ့ ဟာကလေးပဲ။ သန္နိဋ္ဌိက ဂုဏ်တော်ဆိုတာက ကိုယ်တိုင်မြင်နိုင်တယ်။ ဘဂဝတာ ဓမ္မော၊ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ တရားမှန်ရင် ဘဂဝတာ ဓမ္မော၊ ဆိုတာကလေး ကိုတော့ ကတ္တာပုဒ်ကလေး ထားလိုက်တော့။ ဘဂဝတာ ဓမ္မော၊ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ တရားတော်ဟာ သွက္ခာတော အစ၊ အလယ်၊ အဆုံး သုံးပါးလုံးကောင်းခြင်းနဲ့ ပြည့်စုံတယ်။ အခုလည်းပဲ တစ်ခါ ဘဂဝတာ ဓမ္မော၊ ကလေးလိုက်မယ်။ ဘဂဝတာ ဓမ္မော မြတ်စွာ ဘုရားရဲ့ တရားဆိုတာဟာ သန္နိဋ္ဌိကော၊ ကိုယ်တိုင်မြင်နိုင်တယ်။

ကြည့်နော်...။ ဘုရားတရားကို သိချင်လို့ရှိရင်..ဟာ.. တရား ဆိုတာ ဘယ်လိုဟာတုန်းလို့ ဆိုလို့ရှိရင် ငါလိုသိချင်ရင်.. ငါလိုအား ထုတ်ပေါ့ကွလို့ ပြောတဲ့သူတွေကလည်းပဲ ဒုန့်မှ ဒေးဗျ..။ တရားကို သိရနိုးနိုး၊ သိရနိုးနိုးနဲ့ မျှော်ကိုးပြီးသကာလ ရွှေငုံမင်း အမြီးမျှော်သ

လိုဆိုတာမျိုး မျှော်နေရတဲ့သူတွေကလည်း ဒုနဲ့မှ ဒေးဗျ။ တကယ်တော့.. တရားတော်ဆိုတာဟာ သူများက ကိုယ့်ကို ပြောပြလိုက်တယ် ဆိုကတည်းက ကိုယ်ကနေပြီးတော့ အနုဟော အဖြစ်နဲ့ အလျှော်တော့ သိပြီးဖြစ်ရမယ်။ ကိုယ်တိုင်မြင်ရမယ်လို့ ဒီလိုဆိုလိုတာ။

မြတ်စွာဘုရားဟောတဲ့ တရားတော်ဟာ ဒါကောင်းသလား၊ ဒါမကောင်းဘူးလား။ ဒါမှန်သလား၊ ဒါမမှန်ဘူးလားလို့ ဆိုတာ ကိုယ်တိုင်သိတယ်လို့ ဒီလိုဆိုလိုတာ။ အဲဒီလို ကိုယ်တိုင်မြင်ရတဲ့ တရားဖြစ်ရမယ်လို့ မြတ်စွာဘုရားက ဒါ သန္နိဋ္ဌိကော ဆိုပြီးတော့၊ ဘဝတာ ဓမ္မော၊ မြတ်စွာဟောကြားထားတဲ့ တရားတော်တွေက သန္နိဋ္ဌိကော၊ ကိုယ်တိုင် မြင်နိုင်တဲ့တရားဖြစ်တယ်။ ဟောသလိုမျိုး။ အဲဒီတော့ တရားတော်ရဲ့ ဒုတိယအရည်အချင်းအဖြစ်နဲ့ ကိုယ်တိုင် မြင်နိုင်တာဟာ မြတ်စွာဘုရားတရားတော်ရဲ့ အရည်အချင်းပဲလို့ ဟောဒီလိုမျိုး ခင်ဗျားတို့က သိရမယ်။

တကယ်တော့ ကိုယ်တိုင်မြင်နိုင်တယ်၊ ကိုယ်တိုင်မြင်နိုင်တယ်ဆိုတာ ဆိုကြပါစို့.. တရားတော်မှာ သူ့အသက်မသတ်ရဘူးလို့ဆိုတဲ့ တရားတော်ရှိတယ်။ သူ့အသက်သတ်ရင်ဖြင့် ဒုက္ခရောက်တတ်တယ်။ သူ့ဥစ္စာ မခိုးရဘူး၊ သူ့ဥစ္စာ ခိုးလို့ရှိရင်ဖြင့် ဒုက္ခရောက်တယ်။ အဲသလိုပဲ အာရုံငါးပါး လွန်ကျူးလိုက်စားရင်ဖြင့် ဒုက္ခရောက်တယ်။ လိမ်ပြောရင်တော့ ဒုက္ခရောက်တယ်။ ဒါတွေကို လူတိုင်း

သိနေတာပါ။ တကယ်တော့ လူတွေဟာ ကိုယ်တိုင်မြင်နိုင်တယ်လို့ ဒီလိုဆိုလိုတာ။ တရားက နက်နဲလွန်းနေတဲ့အတွက် ဟောကြားတဲ့ အခါမှာ နားပါးတလည် မရှိလိုက်ဘူးလို့ ဆိုတာမျိုး မဖြစ်ထိုက်ဘူး။

ဒါကြောင့်လည်းပဲ မြတ်စွာဘုရား တရားဟောတယ်ဆိုလို့ ရှိရင် ပရိတ်သတ်ကြီး ဘယ်လောက် ကျွတ်သွားတယ်တို့၊ ဘယ် လောက် လွတ်သွားတယ်လို့ဆိုတာမျိုးတွေ စာရင်းဇယားတွေဖြစ် ပြီး ကျန်ခဲ့တာပေါ့။ အခုခေတ်မှာဖြင့် တရားတစ်ပွဲဟောပြီးနောက် တစ်သောင်းကျွတ်တယ်၊ တစ်သိန်းကျွတ်တယ်တို့ ဆိုတာထားလို့၊ တရားအပွဲပေါင်း တစ်သောင်းနာနာ၊ တရားပွဲပေါင်း တစ်သိန်းနာနာ တစ်ယောက်ကျွတ်ဖို့တောင်မှ မလွယ်အောင်လိုလို ဖြစ်နေတယ်ဗျ။ ပရိတ်သတ်ကြီး တစ်ရာထဲ၊ တစ်ထောင်ထဲကနေပြီး တစ် ယောက် ကျွတ်ဖို့ဆိုတာ ဝေးရောနော်။ ရှေးအခါက တရားတစ်ခါ ဟောလိုက် တယ်ဆိုရင်ပဲ တစ်ရာမက၊ တစ်ထောင်မကကို ကျွတ်သွားတယ် လို့ဆိုတာမျိုး တကယ့်ကို မှတ်တမ်း၊ မှတ်ရာတွေရှိတယ်။ ဘာဖြစ် လို့လဲ . . . . ။

ဟောတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ကိုယ်တိုင်ကိုကလည်းပဲ ဘာဖြစ်လဲ၊ တရားတော်ရဲ့အရည်အချင်းနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ တရားတွေကို ဟောတာ။ တရားတော်ရဲ့ အရည်အချင်းနဲ့ ပြည့်စုံတယ်ဆို၊ ဘယ်တရားရဲ့ အရည်အချင်းနဲ့ ပြည့်စုံတာလည်းဆိုတော့ သန္နိဋ္ဌိက အရည်အချင်း

နဲ့ ပြည့်စုံတာ။ ဆိုလိုတာက ကိုယ်တိုင်မြင်ရတဲ့ တရားကို ဟောတာ။ ကိုယ်တိုင်မြင်ရတဲ့ တရားကိုဟောတာဆိုတော့၊ ဒါဖြင့် နာကြားတဲ့ သူတွေ ကိုယ်တိုင်မြင်နိုင်တဲ့ တရားရော မဟုတ်လောက်ဘူးလား ဆိုတော့၊ ဟောတဲ့သူကတောင် ကိုယ်တိုင်မြင်ရတာကို ဟောပြီဆို ကတည်းက နာကြားတဲ့သူတွေကလည်း ကိုယ်တိုင်မြင်နိုင်တဲ့ဟာ တွေပေါ့။

အဲ..ဆိုလိုတာကတော့ နာကြားသူတွေ ကိုယ်တိုင်မြင်နိုင်တဲ့ တရားကို ဟောတာ။ တကယ်လို့များ ခင်ဗျားတို့ နတ်ပြည်တရား ဟောမယ်ဆိုရင် ဘယ်လောက်ပဲ မျက်စိကြီး ဖြူကြည့်ကြည့် ကိုယ် တိုင်မြင်တဲ့ အဆင့်မရှိတာ သိရမှာပါ။ ငရဲအိုးကြီး ဘယ်နှလုံး ရှိ တယ်ဆိုပြီးသကာလ ဘယ်လောက်တစ်တစ်ခွေ၊ ငရဲအိုးကြီးရဲ့ အိုး နှုတ်ခမ်းမှာ တခါထဲ ဘယ်လို အပျောက်တွေ၊ အစက်တွေ လုပ်ထား တယ်လို့ဆိုတာမျိုး တိတိပပကြီး ရေတွက်ပြီးပြလည်းပဲ ပြပြနေမှာ ပါပဲ။ ခင်ဗျားတို့ ကိုယ်တိုင်မြင်နိုင်တဲ့ အနေအထားမရှိတာကတော့ အသေအချာ။

ဒီတော့ ပြောမယ်ဆိုရင် ဘယ်သူ့စကားကလေး တရား စကားအဖြစ်နဲ့ တစ်လုံးကလေး ပြောလိုက်၊ ပြောလိုက်။ အဲဒီ ပြောတဲ့လိုက်တဲ့ဟာက နာကြားသူ ငါ့ကိုယ်တိုင် မြင်နိုင်တဲ့ အဆင့် ရှိလား။ ဒါ ကြည့်ရမယ်။ တကယ်လို့များ နာကြားသူ ငါ့ကိုယ်တိုင်

မြင်နိုင်တဲ့အဆင့် မရှိဘူးဆိုရင်...အဲဒါကလေးမှာ လွဲမှားဖွယ်ကလေး တစ်ခုတော့ရှိတယ်။ မင်းတို့ ဉာဏ်နဲ့တဲ့သူဆိုရင် ဘယ်လိုလုပ် မြင်နိုင်မှာတုန်းကွာတို့လို့ ဘာတို့....လို့ ပြောမှာပေါ့။ ဉာဏ်နဲ့လို့ မမြင်နိုင်ဘူး၊ ဉာဏ်ထက်လို့ မြင်တယ်လို့ဆိုတဲ့ စကားရယ်၊ ဉာဏ် ထက်ရဲ့ သားနဲ့ကို မြင်နိုင်တဲ့အနေအထားမရှိတဲ့ စကားရယ်လို့ နှစ်ခု ရှိတယ်။

ဆိုကြပါစို့...ကဲ...။ ကာလသိပ်ခြားသွားပြီ၊ ဒါမှမဟုတ်လို့ရှိရင် လည်းပဲ ဌာနသိပ်ခြားနေတယ်။ ဒါမှ မဟုတ်လို့ရှိရင်လည်းပဲ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်ရပ်နဲ့ အဆက်အစပ်ကြီး ကွာဟနေတယ်။ အဲဒီလို ကွာဟနေတာ ဆိုလို့ရှိရင်ကတော့ ဘယ်လိုမှမြင်လို့ မရဘူး။ ဘယ်လိုမှ မမြင်နိုင် ဘူးလို့ ဒီလိုပြောကြစို့။ အဲဒီလို မမြင်နိုင်တဲ့ဟာကို ကိုယ်တိုင် မြင် နိုင်တဲ့ အရည်အချင်းရှိတယ်ဆိုတဲ့ စကားနဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်လို့ ဒီလို ပြောကြရအောင်။ ကိုယ်တိုင် မြင်နိုင်တဲ့ အရည်အချင်းရှိတယ်။ တ ရားတော်မှာ ကိုယ်တိုင်မြင်နိုင်တဲ့ အရည်အချင်းရှိတယ်ဆိုတာ တရားနာကြားသူကလည်းပဲ ဆင်ခြင်မယ်၊ နှလုံးသွင်းမယ်လို့ ဆိုလို့ ရှိရင်ကတော့ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မြင်နိုင်တဲ့ အရည်အချင်းရှိတာပေါ့။

"သောတာပန်ဖြစ်ဖို့အတွက် အချက်အလက် (၄)ခု"

ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆို ခင်ဗျားတို့ ကြားဖူးကြပါတယ်။ သောတာပန်ဟာ သောတာပန်ဖြစ်ဖို့အတွက် အချက်အလက် (၄)ခုရှိတယ်လို့ ဆိုတာမျိုးကြားဖူးကြမှာပါ။ သောတာပန်ဖြစ်ဖို့အတွက် အချက်အလက် (၄)ခုက ဘာလဲလို့ဆိုလို့ရှိရင် သပ္ပုရိသ သံသေဝ တဲ့။ တရားဓမ္မသိနေတဲ့သူကို ကိုယ်က ဆည်းကပ်မိတာလည်းဖြစ်ရမယ်။ ဒါ.. အချက် တစ်ချက်ပြောတယ်နော်..။ သောတာပန်ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ စကားကလေးက ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ခင်ဗျားတို့ ဒီစကားဝိုင်းထဲ ဝင်လာတာတုန်းလို့ မမှတ်လိုက်နဲ့။ တရားသိတာကို သောတာပန် ဖြစ်တယ်လို့ ပြောတာပဲ။

အဲဒီလို တရားသိနိုင်တဲ့ အရည်အချင်းကိုပြောတာ။ အခုဟာ ကလည်းပဲ ဘဂဝတာဓမ္မော မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတဲ့ တရားတော်ဟာ သန္တိဋ္ဌိကော ကိုယ်တိုင်မြင်နိုင်တဲ့ အရည်အချင်းရှိတယ်လို့ ဒီလိုမျိုးပြောတာဆိုတော့ တရားတော်ဟာ သောတာပန် ဆိုတာဟာ တရားတော်ကိုသိတာပဲလို့ဆိုတော့ ဒါ...သောတာပန် ဖြစ်တာကလေးကို ပြောလိုက်လို့ရှိရင် တရားတော်ကို မြင်နိုင်တာကလေးနဲ့ စပ်လျဉ်းလို့ ပေါ်လွင်လာအောင်လို့ ကိုယ်တိုင်မြင်နိုင်တာဟာ ဉာဏ်နဲ့လို့ မမြင်နိုင်တာဆို ရင်ဘယ်လို လုပ်မတုန်းလို့ ဆိုတဲ့ဟာမျိုး မဖြစ်ရလေအောင်လို့ ဒီစကားလေးကို စွဲပြီးပြောတာ။

သောတာပန်မှာ အရည်အချင်း(၄)ခုရှိတယ်တဲ့။ သောတာပန်ဖြစ်ဖို့အတွက် အရည်အချင်းလေးခုရှိရမယ်တဲ့။ ပဌမတစ်ခုကတော့ ဘာလဲလို့ဆိုတော့ သပ္ပုရိသ သံသေဝ.. တဲ့၊ တရားသိသူလို့ဆိုတဲ့ သူတော်ကောင်းကို ကိုယ်က မှီဝဲဆည်းကပ်တာလည်း ဖြစ်ရမယ်။ အဲဒီသူနဲ့ ပေါင်းဖော်မိတာလည်း ဖြစ်ရမယ်ပေါ့ဗျာ။ နောက်တစ်ခါ သဒ္ဓမ္မ သာဝနတဲ့။ အဲဒီသူက တရားဟောတာကိုလည်းပဲ၊ ဆိုဆုံးမတာကိုလည်းပဲ နာကြားကြတာ ကိုလည်း ဖြစ်ရမယ်။ သဒ္ဓမ္မ သာဝန။ ယောနိသော မနသိကာရ တဲ့။ အဲဒီလိုမျိုး သူက ပြောဆိုနေတာကို ကိုယ်ကနေပြီးတော့ အလျှော်၊ အလျှောက် သူ့ရှိတဲ့ အတိုင်းအထွာအတိုင်း နှလုံးသွင်းမိတာလည်း ဖြစ်ရမယ်တဲ့။

အဲဒါဆိုရင်တော့ ဓမ္မာန ဓမ္မပဋိပတ္တိ တဲ့။ တကယ်ကျင့်နေတဲ့ တရားရဲ့ အတိုင်းအထွာအတိုင်း မြင်တာဆိုတာဟာ ဖြစ်လာတာလည်း ဖြစ်ရမယ်တဲ့။ ဒီအချက်လေးချက်နဲ့ ပြည့်တယ်ဆိုရင် သောတာပန်ပဲတဲ့။

အဲဒီတော့ တရားသိဖို့ရန်ဟာ အချက်(၄)ချက်ရှိတယ်လို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့။ သောတာပန်ဖြစ်ဖို့ အချက်(၄)ချက်ရှိတယ်ဆိုရင် တရားသိဖို့ရန် အချက်(၄)ချက်ရှိတယ်လို့ ပြောရမှာပေါ့။ အဲဒီအချက်(၄)ချက်ထဲမှာ ဉာဏ်ထိုင်းတယ်တို့၊ ဉာဏ်ထက်တယ်တို့ဆိုတာ မပါဘူးနော်။ ဒါကလေး ခင်ဗျားတို့ သဘောထားရမယ်။

ပဌမကတော့ သူတော်ကောင်းနဲ့ ပေါင်းမိဖို့လိုတယ်။ သူတော်ကောင်းရဲ့ ဆိုဆုံးမချက်တရားကို နာကြားရဖို့လိုတယ်။ နောက်...ကိုယ်ကနေပြီးတော့ အဲဒီဟာကို နှလုံးသွင်းဖို့လိုတယ်။ ဒီလိုကလေးပဲပါတယ်။ ဉာဏ်ထိုင်းရင်တော့ ဒီတရား သဘောမပေါက်ဘူးလို့ဆိုတာ မရှိဘူး။ နှလုံးသွင်းရင် ပြောတဲ့လူနဲ့လည်း ပေါင်းတယ်။ ပြောတဲ့သူကလည်း ပြောတယ်။ အဲဒီပြောတာကိုလည်း ကိုယ်ကနေ လိုက်ပြီးတော့ နှလုံးသွင်းတယ်ပေါ့လေ။

ဆိုလိုတာကတော့ ကျောရတောင် မကြားဆိုတဲ့ဟာမျိုးလို သူပြောချင်ပြော၊ ကိုယ်ကဖြင့် မဆင်ခြင်ပေါင်...လို့ ဆိုတာမျိုးနေရင်တော့လည်း ..ဒါ မတတ်နိုင်ဘူးပေါ့လေ။ ပြောသံကိုလည်း ကြားရတယ်၊ ဆင်လည်းဆင်ခြင်တယ်ဆိုလို့ ရှိရင်တော့ တကယ် အဟုတ်အမှန်အတိုင်း သိတာပဲလို့ ဒီလို အဓိပ္ပာယ်ရှိတယ်။ ဒီနေရာမှာ ကိုယ်ကိုယ်တိုင်က မသိတာနဲ့ တရားရဲ့ အရည်အချင်းမဟုတ်ဘူး၊ တရားရဲ့ အရည်အချင်းနဲ့ မပြည့်စုံဘူးလို့ တရားတွေငြင်းမိရင် တော်ပျံ့မလားလို့ စောကြောစရာဖြစ်မှာစိုးလို့။ တကယ်တော့ တရားနာသူကိုယ်တိုင် သိနိုင်တဲ့အနေအထား မရှိတဲ့ တရားဆိုလို့ရှိရင် ဒါ သန္နိဋ္ဌိက အရည်အချင်းနဲ့ မပြည့်စုံဘူးလို့ ဒီလိုဆိုလိုတာ။

အဲဒီတော့ တရားနာတဲ့သူ သိနိုင်တဲ့ အနေအထား မရှိဘူးလို့ဆိုတာ တရားနာတဲ့သူက ဦးနှောက်များ နည်းနေလို့လား၊ ဉာဏ်များ

နံနေလို့လားလို့ စောကြောနေမှာစိုးလို့။ တရားရတဲ့အထဲမှာ တရားရဖို့ရန်ရဲ့ အစိတ်အပိုင်း အင်္ဂါတွေထဲမှ ဉာဏ်နဲ့တာ ဉာဏ်နက်တာ မပါဘူးလို့ ကျုပ်က ဒီလိုပြောလိုတာ။ ဘာတုန်းဆို နှလုံးသွင်းတာ၊ မသွင်းတာပဲ။ အဲ..နှလုံးမသွင်းရင်တော့ဖြင့် သူသိမှာမဟုတ်ဘူး။ တဖက်ကပြောတယ်။ ပြောပေမယ်လို့ သူကနေပြီးတော့ နှလုံးမသွင်းဘူးလို့ဆိုရင်ကတော့ အဲဒီပြောတာကို သိမှာမဟုတ်ဘူး။ နှလုံးသွင်းရင်တော့သိမယ်။ ဒီလိုဆိုလိုတာ။ ဉာဏ်နဲ့တယ်လို့ ဆိုရင်ဆို၊ ဦးနှောက် ငယ်တယ်လို့ ပြောရင်ပြော၊ အဲဒီသူဟာ နှလုံးမသွင်းတဲ့ သူပဲ ဖြစ်ရမယ်။

သပ္ပုရိသ သံသေဝ ဆိုပြီးတော့ သူတော်ကောင်းနဲ့လည်း ပေါင်းရမယ်။ သဒ္ဓမ္မ သာဝနာလို့ဆိုတဲ့ သူတော်ကောင်းတွေဟောပြောတဲ့ ဆိုဆုံးမ စကားတွေကိုလည်း နာကြားရမယ်။ ယောနိသော မနသိကာရ ဆိုပြီးတော့ ဦးနှောက်ငယ်လွန်းနေရင်တော့ သူပြောစကားက ကိုယ့်နားထဲမဝင်တဲ့အတွက် သူပြောတဲ့စကားကို ဟုတ်လား၊ မဟုတ်လားလို့ ဆင်ခြင်တိုင်းထွာကြည့်မှာတောင် မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီလို ဆင်ခြင်တိုင်းထွား မကြည့်လို့မို့ မမြင်နိုင်တာဆိုရင်တော့လည်းပဲ တရားအရည်အချင်း မရှိလို့လို့ မမှတ်နဲ့။ ဆင်ခြင်တိုင်းထွာပြီး ကြည့်ပါလျက်သားနဲ့ မမြင်တာလို့ ဆိုရင်ကတော့ဖြင့် အဲဒါက

တော့ဖြင့် တကယ့်ကို... ကို သန္နိဋ္ဌိက အရည်အချင်း မမှီလို့...လို့ ဒီလို ပြောရမယ်။

အဲဒီတော့ ခင်ဗျားတို့က တရားတစ်ပုဒ်ကို နာရတယ်ဆိုရင် အဲဒီ ကိုယ်နာရတဲ့ ကိုယ်တွေ့ရတဲ့ တရားဟာ တကယ့်တရားလား၊ တရားတုလား၊ ဒါကို ခင်ဗျားတို့ စစ်ကြာရမယ်။ တကယ့် တရားလား၊ တရားတုလားလို့ဆိုတာက သူပြောတာကို နားလည်အောင် နားထောင်၊ နားလည်ပြီးတဲ့နောက်ပိုင်းမှာ ကိုယ်က ဆင်ခြင်နှလုံးသွင်းကြည့်။ ဆင်ခြင်နှလုံးသွင်းပြီးလို့ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် မြင်နိုင်တဲ့ အဆင့် မရောက်ဘူးလို့ဆိုရင် ဟ... ဒါဟာ တရားနာသူ မြင်အောင် တောင်မှ အရည်အချင်းမရှိတဲ့၊ တရားနာသူမြင်နိုင်တဲ့ အရည်အချင်းမရှိတဲ့ တရားပဲ။ တရားနာသူက ဆင်ခြင်ကြည့်လို့တောင်မှ သိနိုင်တဲ့ အရည်အချင်း မရှိတဲ့တရားဟာ တရားမဟုတ်ဘူး။ ဘာ ဖြစ်လို့လဲ။ တရားနာသူက သိနိုင်တဲ့.. ဆင်ခြင်ကြည့်ရင် သိနိုင်တဲ့ အရည်အချင်းရှိမှ တရားဖြစ်တဲ့အတွက်ပဲ။ သန္နိဋ္ဌိက ဂုဏ်မြောက်တဲ့ အတွက်ပဲလို့။ သန္နိဋ္ဌိကဂုဏ် ချို့တဲ့နေတဲ့တရားဆိုရင် တကယ့် တရား မဟုတ်ဘူး။

ဟောဒါကလေးကို ခင်ဗျားတို့တော့။ ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ အစွယ်တပ်ပေးလိုက်သလို ဖြစ်မလားတော့ မသိဘူး။ ခင်ဗျားတို့ တရားဝိုင်းတွေကို သွားကြမှာပဲ။ တရားဝိုင်းတွေ သွားကြတယ်

ဆိုရင် သူတို့ပြောဆိုနေကြတဲ့တရားတွေ၊ သူတို့တင်ပြနေကြတဲ့ တရားတွေ၊ အဲဒီတရားတွေဟာ တကယ်ပဲ နာကြားသူက ဆင်ခြင်ကြည့်ရင် သိနိုင်၊ မြင်နိုင်တဲ့အဆင့် အရည်အချင်းမျိုး ရှိရဲ့လားလို့ ဆိုတာမျိုးကို ခင်ဗျားတို့က ကြည့်ရမယ်။ တကယ်လို့များ သိနိုင်၊ မြင်နိုင်တဲ့အဆင့် အရည်အချင်းမျိုး မရှိဘူးလို့ဆိုရင်ဖြင့် အဲဒါဟာ တရား မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောရမယ်။

ဘာဖြစ်လို့ ပြောရမှာတုန်းလို့ဆိုရင် သန္နိဋ္ဌိကဂုဏ် မမြောက်လို့ကလို့ ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်စကားနဲ့ကို သေသေခြာခြာပြောရမယ်။ ငါမကြိုက်လို့ မို့လို့ မင်းဟာကို တရားမဟုတ်ဘူး ပြောတာ မဟုတ်ဘူး။ သန္နိဋ္ဌိကဂုဏ် မမြောက်လို့၊ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် တရားနာသူက ဆင်ခြင်ကြည့်လို့တောင် သိနိုင်တဲ့အဆင့်ရှိတဲ့ အရည်အချင်းမျိုးမရှိလို့။ ဟောဒီလိုမျိုး ခင်ဗျားတို့ကနေပြီးတော့ ဒါ..တရားတွေကို ဆုံးဖြတ်ရမယ်။

အဲဒီလိုမျိုးလို့ သန္နိဋ္ဌိကဂုဏ်နဲ့ အရည်အချင်းနဲ့ မပြည့်စုံဘူးလို့ ဆိုရင်ကတော့ ကိုယ်ကြိုက်တဲ့တရားလည်း အင်း...ငါကသာ ကြိုက်မိနေတာ၊ တကယ်ကျတော့ နာကြားသူသိနိုင်တဲ့၊ ဆင်ခြင်ကြည့်ရင်တောင် သိနိုင်တဲ့ အရည်အချင်းမရှိတဲ့ တရားဖြစ်တဲ့ အတွက် တကယ့်တရားမဟုတ်ဘူး။ ကိုယ့်တရားကိုယ်လည်းပဲ

ဖြုတ်ပစ်လိုက်ကြ။ ဒီလို ပြောချင်တယ်။ ကဲ..ကောင်းပြီ သန္နိဋ္ဌိက အရည်အချင်း ဒီလောက်ဆိုရင် သိထိုက်ပြီလို့ ပြောကြစို့။

" အကာလိကဂုဏ်ရည်"

နောက်..အကာလိက အရည်အချင်း။ အကာလိက ဆိုတာ၊ ဂုဏ်တော်ကလေးကို အနက်ပေးမယ်ဆိုရင် ဘဂဝတာ ဓမ္မော ဆိုတဲ့ ကတ္တားကလေးကို အရင်ထည့်ထည့်ပြီးတော့ပေး။ ဘဂဝတာ ဓမ္မော၊ မြတ်စွာဘုရားတရားဆိုတာဟာ အကာလိကော ကာလ မရှိဘူး.. တဲ့။ အကာလိကော ဆိုတာ 'အ' ရယ်၊ 'ကာလ' ရယ်၊ 'ဣက' ရယ်။ 'အ' ဆိုတာ တားမြစ်တဲ့စကားလုံး။ 'ကာလ' ဆိုတာ အချိန်အခါ။ 'ဣက' ဆိုတာ ရှိတယ်။ 'ကာလ' ရယ်၊ 'ဣက' ရယ်၊ နှစ်ခု ပေါင်းတော့ ကာလိက။ ကာလိက ဆိုတာ အချိန်ရှိတယ်။ 'အ' နဲ့ တားမြစ်လိုက်တဲ့အခါကျတော့ အချိန်မရှိဘူးလို့ ဒီလိုပြောတယ်။ အကာလိကော အချိန်မရှိဘူး။

မြတ်စွာဘုရားတရားက ကျင့်ရမယ့်အချိန်ရယ်လို့ မရှိဘူး။ ဘယ်အချိန်ကျရင်တော့ဖြင့် မြတ်စွာဘုရားတရားက ပျက်သွားပြီ၊ ဟောင်းသွားပြီ၊ ဘုရားတရားက တရားမဟုတ်တော့ဘူး၊ အဲဒီလို မျိုးရယ်လို့ မရှိဘူး။ ဘုရားတရားအတွက် အချိန်ရယ်လို့ မရှိဘူး။ အမြဲတမ်း ဒါကတရားပဲ။ ဆိုလိုတာကဖြင့်။ ဘုရား မရှိရှိ၊ ရှိရှိ၊ ဘုရား

နောက်ကနေပြီး သိတဲ့သူတွေ ရှိရှိ၊ မရှိရှိ ဒါကတော့တရားပဲ။ ဒါ့ကြောင့် ဘုရားတရားဆိုတာ အကာလိက။ ဆိုလိုတာကတော့ဖြင့် ဒီအချိန်မှာသာ မှန်တာ၊ ဒီခေတ်မှာသာ မှန်တာ၊ ဟိုခေတ်တွေ ရောက်ရင်တော့ မမှန်ဘူးလို့ဆိုရင် အဲဒါ ဘုရားတရားမဟုတ်ဘူး။ ဘုရားတရားဆိုရင် ဟိုခေတ်မှာလည်း မှန်တယ်။ ခုခေတ်လည်း မှန်တယ်။ အဲသလိုမျိုး။

ဒီနေရာမှာသာ မှန်တာ။ တခြားနိုင်ငံတွေ၊ တခြားနေရာတွေ၊ မမှန်ဘူးလို့ဆိုရင် အဲဒါ ဘုရားတရား မဟုတ်ဘူး။ တကယ့်တရား အစစ်က နေရာမရွေးဘူး။ ဘုရားတရား အစစ်က ပုဂ္ဂိုလ်မရွေးဘူး။ ပြောမယ်ဆိုရင်တော့။ အကာလိကရဲ့ အနက်အဓိပ္ပာယ်ပေါ့။ အကာလိက ဆိုတာ ခေတ်မရှိဘူးလို့ ဒီလိုဆိုလိုတာပေါ့ဗျာ။ ဒီတော့ ပြောမယ်ဆိုရင် ဘုရားတရားဆိုတာဟာ အ...ကာလ ရှိတဲ့ဟာ မဟုတ်ဘူးဟ...။

ပြောမယ်ဆိုရင် တချို့ရှိတယ်။ သွားစရာရှိနေလို့ တရားအား ထုတ်လို့မရဘူး။ ထမင်းချက်နေလို့ တရားအားထုတ်လို့မရဘူး။ ခလေးထိန်းနေရလို့ တရားအားထုတ်လို့ မရဘူး။ အလုပ်တွေ လုပ်နေရလို့ တရားအားထုတ်လို့မရဘူး။ ဟာ..စာရင်းတွေ၊ အင်း တွေနဲ့ တခါထဲ နေနေရလို့ တရားအားထုတ်လို့မရဘူး။ အဲဒါ အလကား ပြောတာ။ စာရင်းတွေ၊ အင်းတွေနဲ့ လုပ်နေတုန်းလည်းပဲ တရားက

တော့ရှိတယ်။ လုပ်လို့လည်း ရတယ်။ အဲဒီလိုပဲ တခါထဲ ထမင်းတွေ၊ ဟင်းတွေချက်နေရတုန်းလည်းပဲ တရားကတော့ လုပ်လို့ရတယ်။ ဆိုလိုတာကတော့ တရားဆိုတာဟာ ကာလမရှိဘူး။ အချိန်မရွေး ကျင့် နိုင်ရမယ်လို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့ဗျာ။

ဘဂဝတာ ဓမ္မော၊ မြတ်စွာဘုရားတရားဟာ အကာလိကော၊ ကာလမရှိဘူး။ အေး. ငါ့..မအားလို့ တရားအားထုတ်လို့ မဖြစ်ဘူး လို့ဆိုတဲ့ တရားပြောသူများရှိခဲ့တယ်လို့ ဆိုလို့ရှိရင်ဖြင့် အဲ ..သူ အားထုတ်တဲ့တရားဟာ ကာလရှိတဲ့တရားပဲ..ဟ..လို့..အဲဒီလိုမှတ် ပြီး သကာလ၊ အဲဒီတရားကို ကိုယ်ကြိုက်နေဦးတော့တောင် ငြင်းပစ် လိုက်ကြလို့ ဒီလိုပြောရမယ်။ အချိန်မရွေးလုပ်လို့ရတဲ့တရားလို့ ဆိုရင်ကတော့ ကိုယ်မကြိုက်တဲ့တရားဖြစ်တောင်မှ...အင်း... အကာ လိက ဂုဏ်နဲ့တော့ပြည့်စုံပေသားပဲ..ဆိုပြီး ချီးမွမ်းလိုက်ကြလို့ ဒီလို ပြောရမယ်။

အဲဒီတော့ အကာလိက ဆိုတာကလေးကိုလည်းပဲ ရှေးအခါ က အနက်ပေးသံကို ကြားဖူးသလို အချိန်မရွေး အကျိုးပေးတတ် ပါပေ၏..လို့ ဆိုတဲ့ဟာမျိုးလို မလုပ်ကြနဲ့နော်။ တခါ..အခါမလင့် အကျိုးပေးတယ်ဆိုတဲ့ဟာမျိုးမှာ အကျိုးပေးကြီးက ဘယ်ကရမှန်း မသိဘူး။ ဘဂဝတာ ဓမ္မော၊ မြတ်စွာဘုရားတရားတော်ဟာလို့ ဒီလိုပဲ အနက်ထွက်တယ်။ အကာလိကော၊ အချိန်မရှိဘူး။ အဲ..

အဲဒီလိုသာပြောထိုက်တယ်..တကယ်ကတော့။ အချိန်မရွေး အကျိုးပေးတယ်လို့ မဟုတ်ဘူး။ တရားက မှန်တယ်၊ မှန်တယ်လို့ ဆိုတာဟာ သူ့အချိန်ကလေးနဲ့သူသာ မှန်နေတာလို့ ဒီလိုမဟုတ်ဘူး။ အချိန်မရွေး မှန်တယ်။ နေရာမရွေး မှန်တယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်မရွေး မှန်တယ်လို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့။

အဲ...အဲဒီလိုမှန်တဲ့တရားဖြစ်မှ၊ အဲဒီလိုကို ဟုတ်တဲ့၊ ကောင်းမွန်တဲ့တရားဖြစ်မှ တရားနေတာဖြစ်မှာ။ ဒါဆိုရင် မြတ်စွာဘုရားတရား။ အဲဒီလိုမျိုးကလေး ခင်ဗျားတို့က မှတ်ရမယ်။ မြတ်စွာဘုရားတရားက အကာလိက အရည်အချင်းနဲ့ ပြည့်စုံတယ်။ ဆိုလိုတာကတော့ မြတ်စွာဘုရားတရားမှန်ရင် ကာလမရှိဘူး။ အချိန်မရှိဘူးပေါ့ဗျာ။ ဘယ်အချိန် ဖြစ်ဖြစ် ကျင့်လို့ရတယ်။ အိပ်နေရင်းလည်း ကျင့်လို့ရတယ်၊ စားနေရင်းလည်း ကျင့်လို့ရတယ်။ တစ်စုံ၊ တစ်ခု အလုပ်အကိုင်တွေ လုပ်ကိုင်နေရင်းလည်း ကျင့်လို့ရတယ်။ အဲဒီလို မရဘူးဆိုရင် မြတ်စွာဘုရား တရားမဟုတ်ဘူး။

ငါ့ကွာ..တရားကနလုံး သွင်းလို့မရပါဘူးဟ။ တရားကတော့ ဖြင့်.. မလုပ်အားပါဘူးကွာ၊ လူ့ကိစ္စတွေကများသနဲ့..တရားကိုကိုတခါထဲ အားမထုတ်အားဘူးဟ...နဲ့ပြောနေတယ်ကို ဆိုကတည်းက၊ သူတို့တရားက လူ့ကိစ္စတွေလုပ်နေတဲ့အခါမှာ သူတို့တရား မရှိနေလို့သာ လူ့ကိစ္စတွေလုပ်နေလို့ တရားအားမထုတ်အားဘူး..လို့

ပြောတာဖြစ်ရမယ်။ အဲဒီလိုပဲ တခါထဲ ဟာ..ငါ့ဖြင့်ဟေ့.... အလုပ်
တွေက များနေလို့..ဟ..လို့ဆိုရင် အဲဒီအလုပ်တွေများနေတဲ့အချိန်
တရားမရှိဘူးဆိုရင် အဲဒီတရားက တကယ့် အကာလိက တရား
မဟုတ်လို့သာ ဖြစ်ရမယ်လို့ ဒီလိုမျိုးကလေး ပြောရမယ်။ အဲဒီတော့
မြတ်စွာဘုရားတရားမှာ တတိယဂုဏ်ရည်အဖြစ်နဲ့ အ(ကာလိက)
မြတ်စွာဘုရားတရားမှန်လို့ရှိရင် အချိန်မရှိဘူးဟ..။ ဒီလိုမျိုးကလေး
မှတ်ရမယ်။

"ဧဟိပဿိကဂုဏ်ရည်"

နောက်တရားကလေးတစ်ခုသွားရအောင်။ ဧဟိပဿိကော၊
'ဧဟိ' ရယ်၊ 'ပဿ' ရယ်၊ 'ဣက' ရယ်။ 'ဧဟိ' ဆိုတာ ခေါ်ဝေါ်တဲ့
စကားမျိုးကိုပြောတာ။ 'ပဿ' ဆိုတာက အကြည့်။ ကြည့်တာ။
'ဣက' ဆိုတာက ရှိတယ်လို့ပြောတာ။ ဆိုလိုတာကတော့ ကြည့်
လှည့်ပါကွာ..လို့ ဆိုတဲ့ အခေါ်ခံထိုက်တာရှိတယ်။ ဆိုလိုတာက
တော့ဖြင့် သူများကို ပြလို့ရတယ်။ ဗမာလိုဆိုရင်ကတော့ ဧဟိပဿိ
ကော၊ လာကွာ..ဆိုပြီးသကာလ၊ ကြည့်စမ်းပါဆိုပြီး သူများကိုပြလို့ရ
တယ်လို့ ဒီလိုမျိုးကလေးပြောတာ။ ဆိုလိုတာကတော့ဖြင့် တရား
ဟာ၊ ဘဝတာဓမ္မော၊ မြတ်စွာဘုရားတရားတော်ဟာ..တဲ့၊ ဧဟိ
ပဿိကော၊ ပြလို့ ရတယ်။

ဆိုလိုတာကတော့ ကိုယ်ကိုယ်တိုင် တရားလို့သိပြီး သကာလ သူများကို ပြောလို့မရဘူး..ဆိုတာမျိုး ပြောတတ်ကြတယ်။ တော်တော်များများပဲ။ ဘာလဲဆို တရားကတော့ သိတော့သိတယ်ကွာ.. ပြောတော့ မပြောတတ်ဘူးဟ..လို့ ဒီလိုမျိုး ပြောတတ်ကြတာတွေ ရှိတယ်။ တကယ်တော့ အ 'အ' အိပ်မက်မက်တယ်ဆိုတဲ့ ဟာမျိုး လိုပေါ့။ အ 'အ' အိပ်မက်မက်တယ်ဆိုတာ အိပ်မက်ထဲမှာ ဘာလို့ တော့သိတယ်။ သိပေမယ့်လည်း သူများကို ပြောလို့မရဘူး။ အမှန်ကတော့ ပြောလို့မရဘူး။ အဲဒါမျိုးရှိတယ်။ တရားလည်းပဲ တော်တော်များများရှိတယ်။ မင်းတို့ကျင့်တဲ့တရားလေး ပြောပြစမ်းပါကွာနဲ့ မေးလို့ရှိရင် ငါသိတော့သိတယ်ကွာ..ဒါပေမယ့် ငါ...ပြောတော့ မပြောတတ်ဘူးကွ...လို့ အတော်တော်များများ ပြောတတ်ကြတယ်။

အေး.. အဲဒါဆိုရင်ကတော့ဖြင့် အကဲသာခတ်ပေတော့။ ဘယ်လို အကဲခတ်ရမလဲ ဆိုရင်တော့ အင်း...အင်းရဲ့ တရားတော့ဖြင့် အရည်အချင်းမမှီဘူးလို့..ဆုံးဖြတ်ကြ။ ဘာ အရည်အချင်း မမှီတာလဲ။ ဟ.. သူသိတဲ့တရားက တရားမှန်ဆိုလို့ရှိရင် သူများပြလို့ ရရမှာ။ သူများပြလို့ မရဘူးဆိုလို့ရှိရင် သူပဲသိလို့ရတယ်၊ သူများဖြင့် မပြောတတ်ဘူး။ ပြောလို့မရဘူးဆိုရင်ဖြင့် ဘယ်.... ဧဟိပဿိက ဂုဏ်နဲ့ပြည့်စုံတော့မှာတုန်းလို့.. ဒီလို ပြောရမယ်။ တစ်လုံးဖြစ်ဖြစ် ပြောတတ်ရမယ်။ တိုတိုဖြစ်ဖြစ်ပေါ့။

ရှင်အဿန္တိကိုယ်တော် အင်မတန်ဉာဏ်ထိုင်းတယ်လို့ ပြောတယ်။ ဘုရားလက်ထက်က၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိုင်းဦးထဲမှာ။ မြတ်စွာဘုရား တခါထဲ တရားဟောလိုက်တာ သစ္စာလေးပါး တရားကလေးကို။ ဟာ.. ဒုက္ခသစ္စာဆိုတာ ဘယ်လိုဟာဖြစ်တယ်ကွ၊ အဲဒါက ပိုင်းခြားသိစရာတွေ၊ သမုဒယသစ္စာဆိုတာ ဘယ်လိုဟာဖြစ်တယ်၊ ဒါ ပယ်ရမယ့်ဟာကွ၊ နိရောဓသစ္စာဆိုတာ ဘယ်လိုဟာ၊ အဲဒါ ဆိုက်ရောက်ရမယ့်အရာ၊ မဂ္ဂသစ္စာကတော့ ဘယ်လိုဟာတွေပဲကွ၊ ဒါက ပွားရမယ့်ဟာတွေလို့ ဒါကလေးပြောတာ..ငါးရက်ကြီးတောင် ပြောယူရတယ်။ ရှင်အဿန္တိကိုယ်တော်နော်။ ဉာဏ်ထိုင်းတဲ့ကိုယ်တော်ပြောတာ။ အဲဒီလောက်ဉာဏ်ထိုင်းတဲ့ ကိုယ်တော်ကြီးကတောင်မှ တရားဟောတဲ့အခါ ဘာဟောလဲ။ သူကဉာဏ်ထိုင်းတော့ ကျယ်ကျယ်ဝန်းဝန်းလည်း မဟောတတ်တော့ ‘ယေဓမ္မာ ဟေတုပ္ပဘဝါ၊ တေသံဟေတုံ တတာဂတော၊ အဟတေသဉ္စ နိရောဓော၊ ဧဝံဝါဒီ မဟာသမဏော’ဆို ဟောသေးတာဗျ။ ကဲ..ဉာဏ်ထိုင်းတဲ့ ဘုန်းကြီးတောင်မှ တရားဟောသေးတာပဲ။

ဆိုလိုတာကတော့ဖြင့် ဘုရားတရားက ရပြီးပြီလို့ဆိုရင် သူများကို ပြောမပြတ်ဘူးဆိုတာ ရှိကိုမရှိရဘူး။ အတော်များများနော်၊ တရားတွေကို သွားရောက်ပြီး အားထုတ်လိုက်ကြတာ။ အိမ်ပြန်ရောက်လာတော့ စကားကို ဘာမှမပြောတတ်ဘူး။ ပြောစရာကို

မရှိတာတွေက ရှိသေးတယ်။ ဒါ ဘာဖြစ်လို့တုန်းလို့ဆိုရင် ကိုယ်ရ တဲ့တရားက ဧဟိပဿိက ဂုဏ်မြောက်နေတယ်။ သူများကို ပြလို့ ရတဲ့ အရည်အချင်းနဲ့ ပြည့်စုံနေတယ်ဆိုလို့ရှိရင် ဘယ်..မပြော တတ်ပဲ ရှိပါ့မတုန်း။ ကြက်တူရွေး စကားသင်ထားသလိုကို ဖြစ် နေမှာပဲ။ တတိတီ၊ တတွတ်တွတ်၊ ပြောချင်လိုက်သမှ ဖြစ်ခြင်းထဲက နေမှာပဲ။ ဘာဖြစ်လို့လဲ....

ကိုယ်ကိုယ်တိုင်က ဒဿနအထူးအဆန်းကလေးကို သိနေ ပြီလို့ဆိုတော့.. ဥပမာ ကောင်းကင်မှာ အလုံးကြီးတစ်လုံး ဖြတ်သွား တယ်ဆိုရင်...ဟာ..ဟိုးမှာ အလုံးကြီးဟ..နဲ့ ပြောကြတာပဲ။ လေ ယာဉ်ပျံကြီးတစ်စင်း ဖြတ်သွားတယ်၊ မီးပုံးပျံကြီးတစ်စင်းလာတယ် ဆိုရင် ဘယ်သူမှ ကိုယ့်ဘာသာကိုမြင်ပြီး အသာလေး ခေါင်းငုံ့ပြီး ကိုယ်လုပ်စရာတွေ လုပ်မနေဘူး။ ဟာ..လာကြည့်ကြစမ်း.. ဟိုမှာ မီးပုံးပျံကြီး၊ ဘာကြီး၊ ညာကြီးနဲ့ ပြကြတာ။ လူထုံးစံက သူများ မမြင် သေးတဲ့ ကိုယ်မြင်တဲ့ဟာ တစ်ခုရှိတယ်ဆိုရင် မပြပဲ ဘယ်သူမှ မနေ နိုင်ဘူး။

အဲဒီတော့ တရားလည်းပဲ တကယ့်ကို ကိုယ်ကိုယ်တိုင်က မြင်သွားပြီလို့ ဆိုလို့ရှိရင် ဟာ..ကြည့်ကြစမ်းဟ.. ဒါ ဒီလိုဖြစ်တယ် ဟာ...ဟိုလိုဖြစ်တယ်ဟ..နဲ့..ပြောတာပေါ့။ လူက အမျှဝေချင်တဲ့စိတ် အင်မတန်ရှိတာပဲ။ ‘အမျှပျို.. အမျှ..အမျှ’ နဲ့ အလှူရှိတဲ့အခါမှ ဝေ

တာမဟုတ်ဘူး။ တကယ်ကျတော့ ကိုယ်သိနေတဲ့ဟာလေး၊ ကိုယ် လိုပဲ သိစေချင်တဲ့ စိတ်ထားနဲ့ ဝေတယ်။ မီးပုံးပျံမြင်တာတောင်မှ အမျှဝေသေးဗျာ။ ဟာ.. မီးပုံးပျံကြီး လာနေတယ်.. ဟ..ကြည့်ကြပါ အုံး၊ ဘာပြုပါအုံးနဲ့..ဒါ အမျှဝေတာပဲ။

အခုလည်းပဲ အဲဒီနည်းလည်းကောင်းပဲ။ တရားကို ကိုယ်သိ လာတယ်ဆိုရင် ပြောချင်တာပေါ့။ ပြောချင်ပါလျက်နဲ့သားကို ရေငုံ နှုတ်ဆိတ်နေရတယ်။ ပြောကို မရလို့ ရေငုံ နှုတ်ဆိတ်နေရတာပဲ။ တရားတော့ လိုက်ပြီးသကာလ တရားစကားမပြောဘူးလို့ ဆိုလို့ ရှိရင်ကတော့ သူလိုက်လာခဲ့တဲ့လို့ ဆိုတဲ့တရားဟာတော့ဖြင့် အဲဒါ ယုံမှားရတော့မယ်။ ဘယ်လို ယုံမှားရမလဲဆိုရင် ဧဟိပဿိက ဂုဏ် နဲ့ ပြည့်စုံတဲ့တရားမှ ဟုတ်မှ၊ ဟုတ်ပါမလားလို့။ ဟုတ်ရင် သူများပြ လို့ရတဲ့ တရားသာဆိုရင်...ဒင်း..မနေဘူး။ ပြမှာ ဧကန်နပဲ..လို့ ကျုပ် ကပြောချင်တယ်။

အဲဒီတော့ ခင်ဗျားတို့က ဧဟိပဿိက ဂုဏ်တော်၊ ဧဟိပဿိ က ဂုဏ်တော်ဆိုတာ သူများကိုပြလိုရတဲ့တရား။ ဘဂဝတာ ဓမ္မော၊ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ဟောကြားထားတဲ့ တရားတော်တွေက ဧဟိပဿိ ကော သူများပြလိုရတယ်။ ဒါပဲ။ ဟာ..ဝက်သားစားတာ ကောင်း တယ်။ ဝက်သားဟင်း စားရတာကောင်းတယ်။ အဲဒီကောင်းတာ လေး သူများ ပြစမ်းပါဆို ပြလို့မရဘူး။ အဲ..အဲဒါ တရားမဟုတ်

လို့ပဲလို့ ဒီလိုပြောရအောင်နော...။ တကယ့်တရားဆိုရင်ကတော့ သူများပြလိုရတယ်။ အေး.. အဲဒါကို ခင်ဗျားတို့ သိရမယ်။

"အမတ်ကြီးဦးပေါ်ဦးပြောတဲ့ နိဗ္ဗာန်"

ရှေးအခါက အမတ်ကြီးဦးပေါ်ဦးတို့၊ ဘယ်သူတို့ဆိုတာ ရှင်ဘုရင်ကြီးကမေးတယ် တဲ့။ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ဘယ်လိုဟာတုန်း။ ငါ့ပြောပြစမ်းဟ..နဲ့ ဆိုတဲ့အခါကျတော့ နိဗ္ဗာန် သူ မပြောတတ်ဘူး။ သူတို့သိနေတဲ့ နိဗ္ဗာန်ကလည်းပဲ ဧဟိပဿိက ဂုဏ်မြောက်တဲ့ နိဗ္ဗာန် မဟုတ်လို့ပေါ့။ သူတို့နိဗ္ဗာန်တရားက ဧဟိပဿိက ဂုဏ်မြောက်တဲ့ တရားဖြစ်ခဲ့လို့ရှိရင် ဘယ်..ဦးပေါ်ဦး.. ရှင်ဘုရင်ကို မပြောတတ်ပဲနေပါ့မလား။ အင်မတန် စကားတတ်ပဲ။ ဟော.. တနေ့ကြမှ ပြော...ဆိုတာပဲ။ ပွဲထဲကနေပြီးသကာလ တခါထဲ သီချင်းဆိုတာကလေး တစ်ခုကနေ မှီပြီး ပြောဆိုလားပဲဗျာ။

ညီအမနှစ်ယောက် တခါထဲ..အမလုပ်တဲ့သူက အိမ်ထောင်ကျ၊ ညီမလုပ်တဲ့သူက ပြော၊ ငါ့...ဘယ်လိုလဲ.. အိမ်ထောင်ကျတယ်ဆိုတာဘယ်လိုလဲ..ကောင်းလား၊ မကောင်းသလားမေးတော့ .. အေး..ငါ့လို ကောင်းတာ၊ မကောင်းတာ သိချင်ရင်တော့ ငါ့လိုပဲ အိမ်ထောင်ကျကြည့်မှလို့ အဲဒီလိုပြောတယ်။ အဲ...ဦးပေါ်ဦးတို့လည်းပဲ

အဲဒီလိုပြောခဲ့ရတယ်ဆိုတာတောင် ကြားရဖူးတယ်။ ဆိုလိုတာက တော့ဖြင့် ဥပမာတွေ၊ ဥပမေယျတွေနဲ့ စိပ်နေဖို့ မဟုတ်ပါဘူး။

ကိုယ်သိတဲ့တရားက ကိုယ်ကိုယ်တိုင်ပြောလို့ ရတယ်လို့ ဆိုလိုတာ။ ဒါလည်းပဲ တရားရဲ့အရည်အချင်းပဲ။ အဲဒီတော့ ခင်ဗျားတို့လည်းပဲ ကိုယ်ရထားတဲ့တရားကို တကယ်ပဲ သူများကိုပြလို့ ရရဲ့လားဆိုတာ ကြည့်ကြ။ သူများပြဖို့ရန်အတွက် အာမထိ၊ လျှာ မထိ ကြီးဖြစ်နေတယ်၊ ဝိုးတိုးဝါးတားကြီးဖြစ်နေတယ်ဆိုရင် အင်း... ငါတရားလည်း ပြန်စဉ်းစားစရာ.. **ဧဟိပဿိက** ဂုဏ်နဲ့မှ ပြည့်စုံတာ ဟုတ်သလားလို့..ဒီလိုကြည့်ကြလို့ ဒီလိုပြောရမယ်။ ဒါ **ဧဟိပဿိက** ဂုဏ်ပြည့်သွားအောင်။

" သြပါနေယျိကဂုဏ်ရည် "

သြပါနေယျိက ဂုဏ်။ သြပါနေယျိက ဂုဏ်ဆိုတာ၊ ဘဂဝတာဓမ္မော၊ မြတ်စွာဘုရားဟောထားတဲ့တရားတော်ဟာ 'ဥပ'၊ 'နေယျ' ၊ 'ဣက'။ သြပါနေယျိက ဆိုတာ 'ဥပ'၊ 'နေယျ' ၊ 'ဣက'။ ဥပနေယျ ကပ်ဆောင်ထားဖို့အတွက် 'ဣက'၊ ထိုက်တယ်။ ဆိုလိုတာကတော့ဖြင့် မြတ်စွာဘုရားရဲ့ တရားဟာတဲ့၊ မြတ်စွာဘုရားဟောထားတဲ့တရားဟာတဲ့..ရမိရင် ကပ်နေတော့တာ။ ဆိုလိုတာကတော့ တခါရပြီးနောက် မကွာတော့ဘူးလို့ ဒီလိုဆိုလိုတာဗျာ။

ဒါလည်း နားတောင် မလည်စရာလို့ မမှတ်ကြနဲ့။ တခါရပြီးတဲ့နောက် မကွာတဲ့ဟာတွေ ရှိတယ်ဗျ။ မပျောက်ဘူး။

တရားကတော့ကွာ ရတုန်းကတော့ ရတာပဲကွ...။ ပျောက်တဲ့ အခါကျ.. ခုတော့လည်းပဲ ပျောက်ကုန်ပြီ ဟ..ဆိုတာတွေက ဒုနဲ့ ဒေးဖြစ်နေတော့ တရားဆိုတာ ပျောက်တတ်တဲ့ဟာလိုတောင်မှ ဖြစ်နေတာဗျ။ တကယ်ကတော့ **ဩပါနေယျိကော** လို့ မြတ်စွာ ဘုရားကပြောတယ်။ **ဩပါနေယျိကော၊** ကပ်နေတဲ့တရားကွ..လို့ မြတ်စွာဘုရားကတော့ ဒီလိုပြောတယ်။ ဒါဖြင့် နားမလည်စရာလို့ မမှတ်နဲ့။ ဘယ်လိုတုန်းဆိုတော့ ငယ်ငယ်တုန်းက ခင်ဗျားတို့ တစ်(၁)တို့၊ နှစ်(၂)တို့၊ သုံး(၃)တို့ဆိုတဲ့ဟာတွေကို ခင်ဗျားတို့သိ တယ်။ တစ်(၁)တို့၊ နှစ်(၂)တို့၊ သုံး(၃)တို့တာ သိတာ၊ တစ်(၁)နဲ့ နှစ်(၂)ကို ပေါင်းကြည့် ရင် ဘယ်လောက်ရတယ်ဆိုတာ ဒါ မသိဘူး။

အဲဒီလိုပဲ..ဟာ..တစ်(၁)ဆိုရင်...ဟာ..တဆယ်(၁၀)ထဲက ငါး(၅)နှုတ်ရင် ဘယ်လောက်ကျန်သလဲလို့ ဆိုလို့ရှိရင် အံ့မယ်.. တော်တော်ကို စဉ်းစဉ်းစားစားလုပ်ရမယ်။ ဟိုး ငယ်ငယ်ကတည်း က သင်လိုက်တာ။ ဆရာတွေ၊ ဆရာမတွေကနေပြီးတော့။ သင် လိုက်တော့ တဆယ်(၁၀)ထဲကနေ ငါး(၅)နှုတ်ရင် ငါး(၅)ကျန်တယ်။ တစ်(၁)နဲ့ နှစ်(၂) ပေါင်းရင်တော့ သုံး(၃)ဖြစ်တယ်ဆိုတာ ခင်ဗျားတို့ မေ့လို့ရကြပါအုံးတော့မလား။ မရတော့ဘူးဗျ။

အေး.. ဆိုလိုတာက တကယ့်အမှန်အကန်တရားဖြစ်တဲ့ အတွက် သိပြီးနောက် သူဟာ မေ့လို့မရတော့ဘူး။ တရားဆိုတာက ကျင့်လို့ရပြီးနောက် ဘယ်တော့မှ ကွာကျသွားတယ်ဆိုတာ မရှိတော့ဘူး။ အခုလို တရားတွေက ရလိုက်။ ရပြီးနောက် တစ်လမကြာဘူး၊ တရားတွေက ပျက်သွားလိုက်ဆိုရင်တော့ အဲဒါက တော့ နော် **ဩပါနေယျိက** ဂုဏ်နဲ့ မကိုက်လိုက်လေဖြစ်ခြင်း..လို့ ခင်ဗျားတို့က မှတ်ရမယ်။ **ဩပါနေယျိက** ဂုဏ်၊ မြတ်စွာဘုရားတရားတော်ဆိုတာ **ဩပါနေယျိက** ဂုဏ်နဲ့ ပြည့်စုံတယ်။ **ဩပါနေယျိက** ဂုဏ်ဆိုတာ၊ ရပြီးနောက် ဘယ်တော့မှ ကွာမကျဘူးလို့ ဒီလိုမျိုးဆို လိုတာဗျာ။ အဲဒီတော့ ခင်ဗျားတို့လည်းနော်..။ မပျက်တဲ့ တရားက လေးတော့ ရအောင်လုပ်ကြရမှာဗျ..နော်။ ရပြီးနောက် ပျက်တဲ့ တရားဆိုရင် **ဩပါနေယျိက** ဂုဏ်နဲ့ မပြည့်စုံတဲ့တရားလို့ အဲဒီလို ပြောရလိမ့်မယ်။

"ပစ္စတံ ဝေဒိတဗ္ဗောဂုဏ်ရည်"

နောက် ပစ္စတံ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အဲဒီလိုသာ မပျက်တာလား မေးတော့ တရားရတာရတယ်၊ ဘာအကျိုးရှိလည်းမေးတော့၊ တရားဆိုရင် လက်တွေ့အကျိုးခံစားရမယ်တဲ့။ တရားကတော့ ရပါတယ်။ ဘာအကျိုးမှ ခံစားရတာကလည်း မပေါ်ဘူးဆိုရင်တော့ အဲဒါ တရားစော်မနံဘူးလို့မှတ်။ မြတ်စွာဘုရားတရားတော်ဟာ၊ ဘာဝတာ

ဓမ္မော၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားထားတဲ့တရားတော်ဟာ ပစ္စတံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ လက်ငင်းအကျိုးခံစားရတယ်။ တရားရပြီးနောက် ဘာအကျိုးမှ မရဘူးဆိုရင် အဲဒီတရားဟာ တရားမဟုတ်ဘူး။ တရားဆိုရင် ရပြီးနောက် အကျိုးခံစားရမယ်။ လက်တွေ့အကျိုးခံစား ရမယ်လို့ ဟောဒီလို ပြောတယ်။

အဲဒီတော့ မြတ်စွာဘုရား တရားဂုဏ်ရည်ဟာ ဒီခြောက်ခု ပါပဲ။ ပဌမဆုံး စ၊ လယ်၊ ဆုံး သုံးပါးလုံး ကောင်းတယ်။ ဒါ မြတ်စွာဘုရားတရား။ နောက်တစ်ခါ ကိုယ်တိုင်မြင်နိုင်တယ်။ နောက်တစ်ခါ အချိန်မရွေး မှန်တယ်။ နောက်တစ်ခါ သူများပြလို့ရတယ်။ ကျင့်လို့လည်းပဲ ကျင့်ပြီးနောက်လည်း ကွာမကျအောင်ကိုပဲ ဖြစ်တယ်။ အကျိုးလည်းပဲ လက်တွေ့ခံစားရတယ်။ ဒီ အချက်ခြောက်ချက်နဲ့ ပြည့်စုံမှ တရား။ ဒီ အချက်ခြောက်ချက်နဲ့ မပြည့်စုံဘူးလို့ ဆိုလို့ရှိရင် ခင်ဗျားတို့က တရားလို့ မမှတ်သားပေးကြနဲ့။ ဒီတော့ ဒီအချက်ခြောက်ချက်ကို ခင်ဗျားတို့က မြဲမြံစွဲစွဲကလေး နှလုံးထားကြပါ။ ပွားများကြပါပေါ့ဗျာ...ဆိုလိုတာကတော့။ အောက်မေ့ကြပါပေါ့။ အနုဿရေယျာထပေါ့၊ ပြောကြမယ်ဆိုရင်တော့။

အောက်မေ့ကြမယ်ဆိုရင် ဘာဖြစ်မလဲ။ ဘယ်ဟာတရားလဲ၊ ဘယ်ဟာတရား မဟုတ်ဘူးလဲလို့ ခင်ဗျားတို့က ခွဲခြားတတ်တဲ့ အသိဉာဏ်ရမှာပေါ့။ ရရင် တရားမဟုတ်တာကို တရားလို့ လုပ်ပြီး

သကာလ အချိန်ကုန်နေရတာမျိုး မျောနေရတာမျိုး မဖြစ်တော့ဘူး။ အဲ.. တရားဟုတ်တာကို ခင်ဗျားတို့က အမြန်ဆုံးရအောင် ရှာနိုင်ကြ လိမ့်မယ်။ အဲဒီလို ရှာနိုင်ရင် ဟော..ခင်ဗျားတို့ တရားတွေ့မှာပေါ့။ တရားတွေ့ရင် ဘာသာတရားမှာ ဘုရားရယ်၊ တရားရယ်၊ သံဃာ ရှိတာ။ တရားတွေ့ရင် ဘုရားလည်းတွေ့မှာပဲ။ သံဃာလည်းတွေ့ မှာပဲ။ အဲဒီလို တွေ့ပြီဆိုရင်ကတော့ ဘာဖြစ်မလဲ။

ဘာသာတရားဆိုတာ ခင်ဗျားတို့ရဲ့အလင်းရောင်ကြီးဆို တော့ ခင်ဗျားတို့ အလင်းရောင်ကြီး ရမှာပေါ့။ အဲဒီအလင်းရောင်ကြီး မြင်ပြီလို့ဆိုရင်တော့ ခင်ဗျားတို့ ဘာတွေ လုပ်လုပ်၊ လုပ်သမျှတိုင်း ဟာ အလင်းရောင်ကလုပ်တာ ဖြစ်တဲ့အတွက် ဘာနဲ့မှ မတိုက်မိ၊ မခိုက်မိတော့ဘူးလို့ ဒီလိုပြောရမယ်။ အဲဒီလို ဖြစ်နိုင်အောင် ခင်ဗျား တို့က တရားတော်ရဲ့ ဂုဏ်ရည်တွေကို တကယ်ပဲ ဆထက်ထမ်းပိုး အမြဲတမ်းတိုးပြီးတော့ ပွားများ နိုင်ကြပါစေ၊ ပွားများပြီးနောက် ဘာ သာရေးရဲ့ အလင်းရောင်ကိုရရှိပြီး ခင်ဗျားတို့ ငြိမ်းချမ်းနိုင်ကြပါစေ လို့ ကျုပ်က ဆန္ဒပြုတယ်။ ဒါကို ခင်ဗျားတို့က ဝမ်းသာနိုင်ကြတယ် ဆိုရင် ကျုပ်ပြောဆိုတဲ့ စကားကလေးကို သုံးကြိမ်လောက် ဝမ်းသာ ခြင်း အထိမ်းအမှတ် သာဓုခေါ်ပြီးတော့ ကျုပ်ပြောဆိုတဲ့ စကားနိဂုံး ချုပ်လိုက်ကြပါစို့.....။

(သာဓု....သာဓု...သာဓု)

ဗုဒ္ဓတရားဂုဏ်ရည် ၆-ပါး

ခြိတ်စွာတရားတရားတော်သည်.....

သွေတွာတဂုဏ်ရည် -

ကျဉ်းစမှာလဲ ကောင်းတယ်၊

အလယ်မှာလဲ ကောင်းတယ်၊

အဆုံးမှာလဲ ကောင်းတယ်။

သန္နိဋ္ဌိတဂုဏ်ရည် -

ကိုယ်တိုင် မြင်နိုင်တယ်၊

အကာလိတဂုဏ်ရည် -

အချိန်ကာလ မရှိ၊

အချိန်မရွေး ကျင့်လို့ရ၊ အချိန်တိုင်း မှန်၏။

ဗဟိပဿိတဂုဏ်ရည် -

သူတပါးကို ပြောလို့ပြလို့ရ၏။

ဩပါနေယျိတဂုဏ်ရည် -

တရားရပြီးနောက် မတွာ မပျောက်နိုင်တော့ပါ။

ဗစ္စုတံ ဝေဒိတဗ္ဗေတဂုဏ်ရည် -

လက်ငင်းအကျိုးခံစားရ၏။